

DECYZJA

Na podstawie art. 71 ust. 1 i 2 pkt 2, art. 75 ust. 4, art. 84, art. 85 ust. 1, ust. 2 pkt 2, ust. 3 ustawy z dnia 03 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm., zwanej dalej *ustawa oos*), § 3 ust. 1 pkt 62 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019, poz. 1839) oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm., zwanej dalej *ustawa Kpa*) po rozpatrzeniu wniosku Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad ul. Wronia 53, 00-874 Warszawa reprezentowanego przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Szczecinie ul. Bohaterów Warszawy 33, 70-340 Szczecin – pełnomocnik Krzysztof Grabicki Biuro Projektów TRASA sp. z o.o., al. Wielkopolska 29/, 60-606 Poznań i przeprowadzeniu postępowania

stwierdzam

brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia pn. „Budowa obwodnicy Człopa w ciągu drogi krajowej nr 22”, lokalizacja na terenie gminy Człopa – obręb geodezyjny Człopa Podgórze, Bukowo, Dzwonowo, Człopa 105 i jednocześnie:

I. Określam:**1. Rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia:**

Planowana inwestycja polegać będzie na budowie drogi wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą w wariantcie oznaczonym w karcie informacyjnej symbolem 5A. Będzie to droga o długości 5,03 km, posiadająca 2 pasy ruchu o szerokości 3,5 m każdy. Realizację przedsięwzięcia zaplanowano na terenie Gminy Człopa – obręb geodezyjny Bukowo, Człopa Podgórze, Człopa 105 i Dzwonowo. Trasa projektowanej obwodnicy w wariantcie 5A przebiega w większości przez tereny leśne, mniejszy udział stanowią grunty rolne, pastwiska, czy nieużytki. Trasa obwodnicy przecina również dolinę rzeki Cieszynki oraz grunty pod wodami

powierzchniowymi stojącymi Rynna Grodzisko. Dla wariantu realizacyjnego zaprojektowano 3 łuki poziome o promieniach od 700 m do 800 m, a także skrzyżowania typu rondo z drogą wojewódzką nr 177 oraz drogą krajową nr 22 na początku i końcu projektowanej obwodnicy. W km 0+570,00 zaprojektowano tunel umożliwiający przeprowadzenie ścieżki brzegiem Człopskich Jezior. Na przejściu przez rzekę Cieszynkę i drogę powiatową nr 2305Z zaplanowano obiekt mostowy. Długość projektowanej estakady nad rzeką wyniesie ok. 250 m, a nad terenem drogi powiatowej 50 m. Pomiędzy ww. estakadami odcinek drogi o długości 200 m prowadzony będzie po nasypie wykonanym na wzmocnionym podłożu. W kilometrze ok. 3+400 i 3+600 w rejonie terenów podmokłych usytuowane zostaną obiekty o charakterze przepustu. W ramach inwestycji zostaną usunięte także kolizje z istniejącą infrastrukturą, tj. sieciami teletechnicznymi oraz elektroenergetycznymi. Na projektowanym odcinku nie przewiduje się dopuszczenia ruchu pieszych oraz pojazdów wolnobieżnych. W związku z koniecznością obsługi działek zlokalizowanych przy projektowanej drodze przewiduje się dodatkowe jezdnie w km ok. 0+969-1+534, 0+969-1+514, 3+823-4+218, 4+218-4+280. Podczyszczanie wód opadowych i roztopowych będzie odbywać się poprzez rowy trawiaste, osadniki i separatory. W wariantcie realizacyjnym W5A odprowadzanie wód opadowych podzielono na 2 zlewnie tj. zlewnię 1 (od km 0+0,00 do km 2+760,00) – woda prowadzona rowami drogowymi i kanalizacją deszczową (po podczyszczeniu) do rzeki Cieszynki i projektowanego zbiornika w km 0+700,00, zlewnię 2 (od km 2+760,00 do km 5+028,01) – woda prowadzona rowami drogowymi i odprowadzana kanalizacją deszczową do cieków zlokalizowanych w km 3+600,00. W ramach projektu zakłada się również budowę przejść dla zwierząt w miejscach stwierdzonych migracji. Propozycja lokalizacji przejść dla zwierząt została oparta na wynikach prac terenowych. Zaplanowano łącznie 3 przejścia dla zwierząt, tj.: w km ok. 1+600 – estakada nad doliną rzeki Cieszynki – przejście dolne zespolone z ciekami o prześwicie pionowym min. 5 m oraz przęsła o rozpiętości min. 40 m przeznaczone dla dużej i średniej fauny; w km ok. 3+590 – nasyp Rynna Grodzisko – duże przejście dla zwierząt – nasyp wraz z dwoma obiektami inżynierskimi w formie sklepienia o szerokości w świetle min. 10 m i prześwicie pionowym min. 5,50 w kluczu; w km ok. 4+100 do 4+200 – przejście po powierzchni drogi wraz ze stosownymi w tym przypadku ograniczeniami i oznakowaniem.

2. Istotne warunki korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich. Zgodnie z art. 82 ust. 1 pkt. 1 lit. b ustawy oos określa się wykonanie niżej wymienionych czynności:

a) W ramach inwestycji wybudować drogę wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą w wariantcie oznaczonym w dokumentacji jako W5A, o następujących parametrach: klasa drogi – GP (główna ruchu przyspieszonego); prędkość projektowa – 80 km/h; prędkość miarodajna – 100 km/h; ilość jezdni – 1; ilość pasów ruchu – 2; szerokość pasów ruchu – 3,5 m; szerokość opaski – min. 0,5 m; szerokość pobocza gruntowego – min. 1,0 m; nośność nawierzchni – 115kN/oś; kategoria ruchu – KR4.

b) Prace budowlane prowadzić pod ścisłym nadzorem przyrodniczym, oznaczającym osobę lub grupę osób – specjalistów w zakresie flory i fauny, w tym w zakresie ochrony ptaków, z udokumentowanym doświadczeniem w zakresie oceny środowiska przyrodniczego. Do obowiązków nadzoru przyrodniczego w szczególności powinno należeć: sprawdzenie terenu przed rozpoczęciem prac budowlanych pod kątem występowania stanowisk gatunków chronionych, a w przypadku stwierdzenia zagrożenia prowadzenia robót budowlanych dla chronionych gatunków, podjęcie odpowiednich działań przewidzianych w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody; przeszkolenie pracowników wykonawcy w zakresie sposobów postępowania w przypadku stwierdzenia na terenie budowy zwierząt objętych ochroną gatunkową; zabezpieczenie miejsc stanowiących potencjalne pułapki antropogeniczne dla zwierząt, prowadzenie regularnych przeglądów ww. miejsc pod kątem obecności w nich zwierząt; odławianie pojawiających się w rejonie prac osobników i przenoszenie ich na odpowiednie siedliska, poza zasięg oddziaływań związanych z realizacją inwestycji; kontrola realizacji przedsięwzięcia zgodnie z warunkami określonymi w niniejszej decyzji dotyczącymi ochrony środowiska przyrodniczego; nadzór nad zapewnieniem skutecznej ochrony płazów i innych drobnych zwierząt, np.: poprzez odłów i wynoszenie zwierząt ze stref zagrożenia, zgodnie z przepisami prawa oraz zastosowanie działań polegających na niedopuszczaniu zwierząt do pasa budowy, np. poprzez prawidłowe rozmieszczenie płotków zabezpieczających (tymczasowe ogrodzenia); wskazanie dodatkowych działań chroniących środowisko przyrodnicze (trudnych do przewidzenia na tym etapie postępowania) w przypadku takiej konieczności.

c) Zaplecze budowy wraz z bazą materiałowo-sprzętową (miejsce postoju maszyn, magazynowania materiałów budowlanych i odpadów) zlokalizować: w odległości nie mniejszej niż 200-300 m od koryta cieków i zbiorników wód powierzchniowych; omijając obszary sąsiadujące ze zbiornikami wodnymi i rowami melioracyjnymi oraz stwierdzonymi siedliskami przyrodniczymi, a poza terenami leśnymi i poza zasięgiem koron drzew; poza kilometrażem

0+020 – 2+500 (strona drogi L i P), 2+950+5+028 (strona drogi L i P) na przebiegu wariantu 5A.

d) Miejsca postojowe, miejsca tankowania sprzętu budowlanego oraz miejsca magazynowania odpadów zorganizować na terenie utwardzonym, dodatkowo uszczelnionym geomembraną, wyposażonym w system zbierania wód opadowych i roztopowych, które przed odprowadzeniem do środowiska winny być podczyszczone z substancji ropopochodnych i zawiesin.

e) Plac budowy wyposażyć w środki sorpcyjne na wypadek wystąpienia niekontrolowanego wycieku substancji ropopochodnych z maszyn i środków transportu wykorzystywanych podczas prowadzenia prac budowlanych.

f) Na czas przerw roboczych zabezpieczyć wykopy budowlane przed możliwością przedostania się do nich drobnych zwierząt. Regularnie, minimum raz dziennie, kontrolować teren prowadzonych prac, a zwłaszcza wykopów budowlanych, pod kątem ewentualnego uwięzienia w nich zwierząt. Wszelkie zwierzęta, które dostaną się do wykopów, należy przenieść w oddalone, bezpieczne, odpowiednie dla danego gatunku miejsce, zgodnie z przepisami prawa oraz pod nadzorem przyrodniczym.

g) Na przebiegu wariantu realizacyjnego 5A w km 3+500 – 3+650 w obszarze zrealizowanego zadania pn. „Renowacja założeń małej retencji” zakazuje się: lokalizacji zaplecza budowy; magazynowania odpadów, materiałów budowlanych oraz ziemi z wykopów i odprowadzania wód opadowych z terenu budowy i terenu zaplecza w kierunku obszaru renowacji założeń małej retencji; odprowadzania nieoczyszczonych wód opadowych z terenu inwestycji na etapie jej eksploatacji, na tereny objęte ww. projektem.

h) Planowaną wycinkę drzew i krzewów prowadzi jedynie w niezbędnym zakresie.

i) W przypadku konieczności przeprowadzenia wycinki drzew i krzewów, zdjęcia wierzchniej warstwy ziemi w okresie lęgowym ptaków, do tych czynności można przystąpić wyłącznie po wykonaniu pod nadzorem ornitologicznym przeglądu terenu pod kątem jego zasiedlenia przez ptaki i potwierdzenia braku stanowisk lęgowych. Kontrolę należy przeprowadzić nie wcześniej niż 3 dni przed rozpoczęciem prac, a w przypadku wykrycia lęgów ornitofauny prace wykonywać po stwierdzeniu przez nadzór przyrodniczy wyprowadzenia młodych z gniazd.

j) Drzewa, które nie zostały przeznaczone do wycinki, znajdujące się w zasięgu prowadzonych prac, należy odpowiednio zabezpieczyć przed uszkodzeniami np. poprzez osłonięcie pni drzew drewnianymi listwami, tkaniną jutową lub grubymi matami słomianymi bądź trzcinowymi (uwzględniając konieczność zapewnienia zwierzętom dostępu do schronień oraz w sposób niepowodujący zniszczenia, uszkodzenia lub zabicia występujących tam gatunków roślin,

zwierząt i grzybów). Wysokość zabezpieczeń powinna wynosić minimum 2 m. Po zakończeniu realizacji inwestycji zabezpieczenia drzew należy zdemontować, nie dopuszczając do uszkodzenia drzew.

k) Podczas prowadzenia prac ziemnych w sąsiedztwie drzew i krzewów przeznaczonych do zachowania postępować zgodnie z wytycznymi: prace w obrębie bryły korzeniowej wykonywać wyłącznie sposobem ręcznym lub metodą bezwykopową (przewiertem sterowanym); zabezpieczyć systemy korzeniowe przed przesychnaniem i przemarzaniem; nie obsypywać ziemią pni drzew powyżej wysokości 0,2 m ponad pierwotny poziom terenu i krzewów powyżej wysokości 0,1 m ponad pierwotny poziom terenu; nie odcinać korzeni szkieletowych odpowiedzialnych za statykę drzewa; przy głębokich wykopach wykonać ekrany zabezpieczające zgodnie z zasadami pielęgnacji drzew; w przypadku konieczności obciążania gruntu w obrębie strefy korzeniowej, należy uprzednio ją zabezpieczyć poprzez usypanie minimum 20 cm warstwy piasku w zasięgu strefy korzeniowej drzew oraz ułożenie na tak przygotowanej nawierzchni prefabrykowanych płyt betonowych.

l) Dokonać nasadzeń zastępczych za drzewa wycięte poza terenami Lasów Państwowych, sadzonkami rodzimych gatunków drzew dostosowanych do typu siedliska, w stosunku 1:1 za każde wycięte drzewo. Do nasadzeń zastosować prawidłowo wyprodukowany materiał szkółkarski drzew: właściwie uformowanych o wyprowadzonej koronie i prostym pniu oraz proporcjonalnej bryle korzeniowej, o obwodzie co najmniej 14 cm, tak aby w możliwie najkrótszym czasie mogły pełnić takie same funkcje, jak drzewa usunięte. Posadzone drzewa przez co najmniej pierwsze 3 lata od ich posadzenia należy pielęgnować oraz prowadzić monitoring udatności i trwałości nasadzeń drzew. W przypadku stwierdzonego braku zachowania żywotności drzew, nasadzenia uzupełnić w stosunku 1:1 najpóźniej w następnym roku kalendarzowym, pielęgnować i regularnie podlewać przez kolejne 3 lata. Z przeprowadzonej kompensacji przyrodniczej należy przedłożyć sprawozdanie do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

m) W uzgodnieniu i we współpracy z ornitologiem oraz Nadleśnictwem Człopa zamontować budki lęgowe dla ptaków: typ: A1 – SZTUK 45; typ A – sztuk 50; typ B – sztuk 20; typ D – sztuk 6; typ E- sztuk 7 oraz 40 sztuk skrzynek dla nietoperzy. Zamontowane budki kontrolować i czyścić w uzgodnieniu z pracownikami miejscowego nadleśnictwa, poza okresem lęgowym ptaków. Należy przedłożyć sprawozdanie z przeprowadzonych czynności do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. W sprawozdaniu podać m.in. liczbę zamontowanych budek lęgowych dla ptaków i skrzynek dla nietoperzy, ich lokalizację wraz z uzasadnieniem wyboru

danej lokalizacji oraz z dokumentacją fotograficzną. Powyższe czynności należy wykonać przed oddaniem inwestycji do użytkowania.

n) W celu ograniczenia ryzyka przedostawania się małych zwierząt do urządzeń kanalizacji deszczowej, przy projektowaniu elementów odwodnienia drogi należy uwzględnić poniższe wytyczne:

- wszystkie elementy odwodnienia mogące stanowić pułapki dla drobnych zwierząt wykonać w sposób zapewniający możliwość wydostania się z nich zwierząt lub zapewnić szczelność instalacji;
- wszelkie urządzenia kanalizacji deszczowej należy lokalizować w odległości minimum 50 m od zewnętrznej krawędzi przejść dla zwierząt – dopuszcza się mniejszą odległość w przypadku wystąpienia braku technicznych możliwości alternatywnego skutecznego odwodnienia drogi;
- urządzenia takie jak piaskowniki, osadniki, studnie osadnikowe i separatory substancji ropopochodnych itp. muszą posiadać szczelne pokrywy, niedopuszczalne jest stosowanie urządzeń otwartych;
- wszystkie studzienki rewizyjne należy zaopatrzyć w pełne pokrywy o jak najmniejszej liczbie otworów obsługowych i możliwie najmniejszej średnicy;
- wszystkie studnie i niecki posiadają otwory wlotowe (na połączeniu z rowami), należy je zabezpieczyć w sposób utrudniający przedostawanie się do nich płazów do wnętrza obiektów, np. poprzez wyposażenie otworów w kraty stalowe lub rząd pionowych prętów (płaskowników) – należy zastosować rozwiązania kompromisowe pomiędzy wielkością oczek (czym mniejsze tym lepsze zatrzymanie zwierząt), a wymaganiami hydrologicznymi (czym mniejsze oczka, tym łatwiejsze blokowanie przepływu). Wielkość oczek kraty (odstępów między prętami) nie powinna być większa niż 2 cm, co zapewni zatrzymanie dorosłych płazów;
- utrzymywać urządzenia w prawidłowym stanie technicznym i eksploatacyjnym, wykonywać co najmniej 2 razy w roku przeglądy eksploatacyjnych urządzeń podczyszczających wody opadowe i roztopowe, podejmować niezwłoczne działania w przypadku zaistnienia w obrębie pasa drogowego obwodnicy zdarzenia powodującego wyciek szkodliwych substancji do studzienek wpustowych, przykanalików, wylotów ścieków skarpowych i dalej do rowów drogowych. W przypadku przedostania się szkodliwych substancji do studzienek wpustowych, przykanalików, wylotów ścieków skarpowych i dalej do rowów drogowych należy dokonać ich dodatkowego czyszczenia.

o) Wykonać następujące przejścia dla zwierząt:

- w km ok. 1+600 przejście dla dużych i średnich zwierząt – estakada nad doliną rzeki Cieszynki – przejście dolne zespolone z ciekim o prześwicie pionowym min. 5 m oraz przęsłach o rozpiętości min. 40 m;
- w km ok. 3+590 przejście dla dużych zwierząt – nasyp Rynna Grodzisko – nasyp wraz z dwoma obiektami inżynierskimi w formie sklepienia o szerokości w świetle min. 10 m i prześwicie pionowym min. 5,50 w kluczu;
- w km ok. 4+100 przejście po powierzchni drogi;

p) Przejście dla zwierząt po powierzchni projektowanej drogi w km 4+100 do 4+200 wykonać z zachowaniem następujących parametrów i rozwiązań:

- z obu kierunków jazdy przejście oznaczyć wyraźnym znakiem ostrzegającym przed migracją zwierząt;
- zastosować odcinkowe rozwiązania ograniczające prędkość ruchu do 50 km/h, przynajmniej w godzinach nocnych;
- zapewnić odpowiednią widoczność przejścia z poziomu jezdni i otoczenia drogi;
- nie tworzyć barier, które mogłyby utrudniać zwierzętom dojście do drogi i swobodne jej przekraczanie;
- nie lokalizować obiektów ograniczających widoczność i utrudniających zwierzętom dojście do przejścia;

q) Przy przejściach dla zwierząt zastosować nasadzenia w celu zapewnienia minimalizacji efektu „obcego elementu” w strukturze krajobrazu;

r) w celu minimalizacji efektu bariery behawioralnej dla zwierząt oraz ograniczenia ryzyka kolizji echolokującej chiropterofauny z przejeżdżającymi samochodami, przejście dla zwierząt (estakada w km 1+600) należy wyposażyć obustronnie w ekrany, pełniące funkcję antyolśnieniową, o wysokości minimum 2,5 m wykonane z nieprzezroczystego materiału i zamontowane na całej długości obiektu oraz na długości co najmniej 50 m od jego krawędzi przejścia w każdą stronę.

s) W przypadku estakady nad rzeką Cieszynką odtworzyć układy roślinności usuniętej podczas budowy. Układ roślinności powinien nawiązywać do naturalnego przebiegu doliny rzeki, czyli poprzecznie do przebiegu estakady. Nasadzenia powinny być realizowane z użyciem gatunków rodzimych *Salix sp.* i *Alnus s.*

t) Na etapie użytkowania inwestycji w rejonie projektowanych przejść dla zwierząt należy wspierać spontaniczną ekspansję i naturalną sukcesję roślinności przez ograniczenie do

minimum wszelkich zabiegów gospodarczych związanych z utrzymaniem roślinności, oraz ukształtować trawiastą pokrywę roślinną pod powierzchnią przejść dolnych (w zasięgu strefy usłonecznionej) przez wysiew gatunków traw o średnim i wysokim pokroju.

u) Na odcinku projektowanej obwodnicy w wariantcie realizacyjnym W5A w km ok. 3+500-3+650 (strona drogi P) wykonać tymczasowe ogrodzenia dla płazów.

v) Tymczasowe wygradzenia powinny mieć wysokość na części nadziemnej minimum 50 cm i zostać wkopane w grunt na głębokość minimum 15 cm. Płotki należy wykonać jako lite, z trwałego materiału, a ich górną część odgiąć pod kątem 45-90°. Ogrodzenie musi zostać wykonane w taki sposób aby uniemożliwić płazom przekraczanie go dołem, jak również wspinanie się i przechodzenie górą. Materiał z którego ma zostać wykonane ogrodzenie musi umożliwiać odpowiedni i trwały naciąg, aby nie dopuścić do fałdowania. Wygradzenia na swoich końcach powinny mieć kształt litery U, aby zapobiec wydostawaniu się płazów poza obręb obszaru objętego nadzorem. Na końcach wygradzeń należy wkopać pojemnik o wysokości min. 40cm z perforowanym patykiem ułatwiającym wychodzenie drobnym ssakom, który powinien być monitorowany przez herpetologa. Analogicznie wygradzenia należy wykonać w przypadku stwierdzenia takiej konieczności przez nadzór przyrodniczy, zgodnie z podpunktem b).

w) W granicy pasa budowy unikać tworzenia okresowych zastoisk wodnych stanowiących potencjalne miejsca rozrodu płazów.

x) Projektowane zbiorniki wód opadowych wygradzić poprzez zastosowanie na metalowych ogrodzeniach podstawowych dogęszczonej siatki metalowej o oczkach o wymiarach 05x05 cm na wysokości 0-50 cm. Siatkę należy zakończyć przewieszką wychodzącą na zewnątrz linii ogrodzenia (pod kątem 45-90 stopni) o wymiarach 5-10 cm.

y) W obszarze przeznaczonym do przemieszczania się zwierząt tj. w obszarze projektowanego przejścia dolnego dla zwierząt zespolonego z rzeką Cieszynka, jak również w obszarze projektowanego przejścia po powierzchni drogi, nie lokalizować otwartych rowów o nachyleniu skarp > 1:2,5. Wszystkie rowy przecinające powierzchnię przejść powinny być skanalizowane (rurociąg) lub, w przypadku braku takiej możliwości, powinny mieć wypłaszczone skarpy z pokryciem gruntowym. Wszelkie obiekty odwodnieniowe należy lokalizować poza powierzchnią przejścia.

z) Podpory planowanego mostu nad rzeką Cieszynką zlokalizować poza korytem głównym ciek, a prace prowadzić bez ingerencji w ekosystem ciek i bez ograniczania swobody spływu wód oraz nie doprowadzić do zanieczyszczenia tego ciek.

aa) Prace fundamentowe przy budowie mostu nad rzeką Cieszynką prowadzić w wykopach zabezpieczonych przed napływem wód gruntowych i powierzchniowych, z zastosowaniem m.in. obudowy z grodzic stalowych.

bb) Prace związane z budową obiektu mostowego nad rzeką Cieszynką w obrębie koryta rzecznoego prowadzić poza okresem tarła ryb (tj. poza okresem marca do końca czerwca). Dopuszcza się prowadzenie prac poza powyższym okresem wyłącznie na górnej płycie obiektu mostowego.

cc) Z planowanych obszarów odkładu urobku z pogłębiania, składowania materiałów montażowych itp. należy wykluczyć obszary lądowe bezpośrednio przyległe do brzegów rzeki Cieszynki w odległości do 20 m.

dd) Planowany nasyp w dolinie rzeki Cieszynki zaprojektować przy zastosowaniu rozwiązań, które nie ograniczą spływu poprzecznego w dolinie jak również pozwolą na zachowanie dotychczasowego reżimu hydrologicznego w obrębie inwestycji. Wobec tego wzmocnienie nasypu wykonać w formie kolumn betonowych zakotwionych w gruncie zwieńczonych materacem kruszywowym owiniętym geosyntetykiem. W przypadku występowania gruntów organicznych o miąższości przekraczającej 6 m dopuszcza się uwzględnienie zastosowania technologii kolumn żwirowych i betonowych.

ee) W celu ochrony przed zanieczyszczeniem wód rzeki Cieszynki, do której planowane jest odprowadzenie gruntowe odpompowane z wykopu, przed odprowadzeniem do ww. cieku, winny być poddane podczyszczeniu z zawiesin z zastosowaniem np. tymczasowych piaskowników.

ff) W celu ochrony wód rzeki Cieszynki i jej doliny oraz obszaru Rynny Grodzisko, będącej odbiornikiem wód opadowych i roztopowych z nawierzchni projektowanej obwodnicy m. Człopa, przed odprowadzeniem wód do ww. cieku zastosować ich podczyszczenie z wykorzystaniem separatorów substancji ropopochodnych oraz osadników. Przepustowość i sprawność ww. urządzeń winna być dostosowana do maksymalnych strumieni wód wprowadzanych do odbiornika oraz prognozowanych zawartości zanieczyszczeń zawartych w ww. wodach.

gg) Planowany nasyp przecinający obszar Rynny Grodzisko zaprojektować jako „nasyp porowaty”, którego technologia wykonania umożliwi przesączanie wody poprzecznie przez nasyp drogowy. Budowla ziemna w jej dolnych partiach powinna być wykonana m.in. z grubego kruszywa hydrotechnicznego, który umożliwi filtrację wody (dopuszcza się inną technologię gwarantującą przepływ wody przez nasyp). Ponadto na projektowanym obiekcie, na cieku zastosować jaz, pozwalający na regulację ilości przepływu wody w cieku.

hh) Drogi dojazdowe do placu budowy wyznaczyć w oparciu o istniejącą sieć dróg lub w granicy projektowanego pasa drogowego, a w przypadku braku takiej możliwości, poprowadzić je w miarę możliwości poza cennymi siedliskami przyrodniczymi, we współpracy z nadzorem przyrodniczym.

ii) Wyraźnie oznaczyć teren inwestycyjny, aby nie dochodziło do ingerencji poza obszar planowany do zagospodarowania oraz w miejsca cenne przyrodniczo.

jj) Widocznie oraz w sposób umożliwiający ingerencję np. poprzez wygrodenie ich widoczną w terenie taśmą, oznaczyć płyty chronionych siedlisk przyrodniczych znajdujących się w strefie oddziaływania przedsięwzięcia.

kk) W związku z utratą powierzchni siedlisk przyrodniczych prowadzić następujące działania kompensacyjne:

- siedlisko 9160 – stosowanie rębni stopniowych z wydłużonym okresem odnowienia, eliminacja podczas trzebieży gatunków obcych ekologicznie i geograficznie (świerk, modrzew, dąb czerwony), podczas cięć pozostawić drzewa zamierające lub martwe. Powyższe zabiegi stosować 1 raz w roku przez okres 3 na dz. nr 8213, 8256, 8070/1, obr. Człopa Podgórze;
- siedlisko 91E0 – eliminacja gatunków obcego pochodzenia tj. topola kanadyjska, tawuła japońska. Zabieg stosować 1 raz do roku przez okres 3 lat na dz. nr 8071, 8239/3, 8258/3 obr. Człopa.

ll) Odtworzyć strefę ekotonową na odcinku od km około 1+540 do km około 1+580 po obydwu stronach projektowanej estakady. Przy odtwarzaniu stref ekotonowych należy maksymalnie wykorzystać istniejące naturalne odnowienie. Istniejące strefy ekotonowe należy chronić przed konkurencyjną roślinnością zielną. Odtwarzanie strefy ekotonowej prowadzić przy udziale nadzoru przyrodniczego.

mm) W ramach odtworzenia strefy ekotonowej w miejscach kolizji przedmiotowej inwestycji z siedliskami przyrodniczymi o kodach 9160 oraz 91E0 wykonać nasadzenia dogęszczające wzdłuż linii brzegowej lasu, z uwzględnieniem aktualnie panujących warunków siedliskowych. Wykluczyć stosowanie gatunków obcych oraz gatunków drzew owocowych. Odtwarzanie strefy ekotonowej prowadzić przy udziale Nadleśnictwa Człopa.

nn) Wykluczyć metody/środki chemiczne do zwalczania roślinności konkurencyjnej.

oo) Prowadzić przez okres 5 lat monitoring przyrodniczy:

- w zakresie warunków hydrologicznych oraz zmian składu gatunkowego roślinności w granicach i rejonie siedliska o kodzie 91E0 na odcinku od km ok. 1+540 do ok. 1+978;

- w zakresie herpetofauny prowadzić monitoring liczebności na odcinku od km ok. 3+500 do km ok. 3+650 w obszarze Rynny Grodzisko;
- ocenę skuteczności wykonanych przejść dla zwierząt.

pp) Monitoring przyrodniczy należy prowadzić zgodnie z harmonogramem i metodyką zatwierdzoną przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie.

qq) Harmonogram i metodykę monitoringu przyrodniczego należy przedłożyć Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Szczecinie przed przystąpieniem do jego prowadzenia.

rr) Prace budowlane należy prowadzić w sposób eliminujący zanieczyszczenia gleb i wód gruntowych. Nie należy dopuszczać do zanieczyszczenia wykopów, zwłaszcza substancjami ropopochodnymi. W przypadku ewentualnych wycieków substancji ropopochodnych zanieczyszczone miejsce należy jak najszybciej oczyścić przy użyciu sorbentów substancji ropopochodnych.

ss) Ścieki bytowe powstające na etapie realizacji inwestycji należy gromadzić w zainstalowanych na terenie budowy przenośnych urządzeniach sanitarnych i systematycznie przekazywać uprawnionym podmiotom.

tt) Zaplecze budowy zorganizować w odległości nie mniejszej niż 200 m od cieków i zbiorników wodnych, na podłożu utwardzonym i zabezpieczonym przed możliwością zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego przez substancje ropopochodne.

uu) Prace budowlane prowadzić poza korytem rzeki Cieszynka. Przęsła estakady zlokalizować poza korytem rzeki. Przez cały okres budowy zapewnić drożność hydrologiczną obszarów położonych po dwóch stronach projektowanej drogi.

vv) W przypadku odprowadzenia wód opadowych i roztopowych do cieków i zbiorników wodnych, zastosować separatory węglowodorów ropopochodnych i osadniki zawiesiny ogólnej.

ww) Odpady powstające w trakcie prac budowlanych należy magazynować selektywnie w wyznaczonych miejscach. Wyodrębnione i zorganizowane miejsce na gromadzenie odpadów niebezpiecznych musi być zlokalizowane na nieprzepuszczalnym odwodnionym podłożu, zabezpieczonym przed wpływem czynników atmosferycznych, zapobiegającym możliwości przedostania się do środowiska gruntowo-wodnego zanieczyszczonych substancji.

3. Wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w dokumentacji wymaganej do wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ustawy oos. W szczególności w projekcie budowlanym, w przypadku decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt. 1, 10, 14, 18, 23, 26, 27.

Zastosowane wyroby budowlane powinny posiadać aprobatę techniczną właściwej jednostki aprobującej stwierdzającej ich dopuszczenie do obrotu i stosowania.

4. Wymogi w zakresie przeciwdziałania skutkom awarii przemysłowych, w odniesieniu do przedsięwzięć zaliczanych do zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.

Nie dotyczy planowanego przedsięwzięcia.

5. Wymogi w zakresie ograniczenia transgranicznego oddziaływania na środowisko w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których przeprowadzono postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Planowana inwestycja nie będzie oddziaływać transgranicznie

6. Gotowość instalacji do wychwytywania dwutlenku węgla w przypadku instalacji do spalania paliw w celu wytwarzania energii elektrycznej, o elektrycznej mocy znamionowej nie mniejszej niż 300 MW.

Nie dotyczy planowanego przedsięwzięcia

II. Nie stwierdzam:

1. Potrzeby wykonania kompensacji przyrodniczej oraz monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko;
2. Potrzeby utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania;
3. Konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt. 1, 10, 14 i 18, z zastrzeżeniem pkt. 4a i 4b *ustawy ooś*.
4. Potrzeby wykonania analizy porealizacyjnej dla planowanej inwestycji.

III. Nadaję decyzji rygor natychmiastowej wykonalności.

Uzasadnienie

Zgodnie z postanowieniem Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Koszalinie SKO.4170.501.2022 z dnia 01.04.2022 r. wyznaczającym Burmistrza Tuczna do prowadzenia postępowania w sprawie o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla zadania pn. „Budowa obwodnicy Człopy w ciągu drogi krajowej nr 22”, Burmistrz Miasta i Gminy Człopa pismem z dnia 07.04.2022 r. przekazał wniosek z dnia 21.02.2022 r. (data wpływu do organu: 07.04.2022 r., dekretacja: 08.04.2022 r.) Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad ul. Wronia 53, 00-874 Warszawa reprezentowanego przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Szczecinie ul. Bohaterów Warszawy 33, 70-340 Szczecin – pełnomocnik Krzysztof Grabicki Biuro Projektów TRASA sp. z o.o., al. Wielkopolska 26/6, 60-606 Poznań o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.: „Budowa obwodnicy Człopa w ciągu drogi krajowej nr 22”, wraz z niezbędnymi załącznikami, kopią postanowienia SKO oraz wnioskiem Stowarzyszenia Kraina Dzierżykraj o dopuszczenie do udziału w postępowaniu na prawach strony z dnia 24 lutego 2022 roku. W dniu 12.04.2022 r. zostało wszczęte postępowanie w przedmiotowej sprawie.

Ponieważ w powyższej sprawie liczba stron postępowania przekracza 10, zgodnie z art. 74 ust. 3 *ustawy o oś* oraz art. 49 *ustawy Kpa* – o każdej czynności przeprowadzonej w ramach procedury wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, o prawie czynnego udziału w każdym stadium postępowania, w tym do składania wniosków dowodowych w postępowaniu wyjaśniającym strony postępowania zostały poinformowane poprzez umieszczenie informacji w publicznie dostępnym wykazie danych informacji o środowisku, na stronie internetowej BIP Urzędu Miejskiego w Tucznie: bip.tuczno.pl a także wywieszone na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Tucznie przy ul. Wolności 6, 78-640 Tuczn, Urzędu Miasta i Gminy Człopa oraz Sołectwa Trzebin, Sołectwa Bukowo, Sołectwa Jaglice i Sołectwa Dzwonowo. Informacja o wszczęciu postępowania i wystąpieniu do organów współdziałających została umieszczona w publicznie dostępnym wykazie danych informacji o środowisku, na stronie internetowej BIP Urzędu Miejskiego w Tucznie: bip.tuczno.pl oraz na tablicach ogłoszeń: Urząd Miejski w Tucznie (12.04.2022 r.), Urząd Miasta i Gminy Człopa (13.04.2022 r.), Sołectwa Trzebin (14.04.2022 r.), Sołectwa Dzwonowo (14.04.2022 r.), Sołectwa Bukowo (13.04.2022 r.) oraz Sołectwa Jaglice (14.04.2022 r.).

Planowana inwestycja należy do kategorii przedsięwzięć z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019, poz. 1839) tj. § 3 ust. 1 pkt 62 - „drogi o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 31 i 32 lub obiekty mostowe w ciągu drogi o nawierzchni twardej, z wyłączeniem

przebudowy dróg lub obiektów mostowych, służących do obsługi stacji elektroenergetycznych i zlokalizowanych poza obszarami objętymi formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz § 3 ust. 1 pkt 88 lit. e – „zmiianę lasu, innego gruntu o zwartej powierzchni co najmniej 0,10 ha pokrytego roślinnością leśną - drzewami i krzewami oraz runem leśnym - lub nieużytku na użytek rolny lub wyłesienie mające na celu zmianę sposobu użytkowania terenu o powierzchni nie mniejszej niż 1 ha, inne niż wymienione w lit. a-d. Są to grupy przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko może być wymagany.

Na podstawie art. 64 ust. 1 *ustawy o os* organ prowadzący postępowanie wystąpił w dniu 12.04.2022 r. do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, Wydział Spraw Terenowych w Koszalinie, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wałczu oraz Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zlewni w Pile o opinię, co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia oraz co do zakresu ewentualnego raportu oddziaływania na środowisko.

W dniu 25.04.2022 r. Burmistrz Tuczna wydał postanowienie dotyczące udziału na prawach stron Stowarzyszenia Kraina Dzierżykraj, skr. pocztowa 7, 78-630 Człopa w postępowaniu w sprawie wydania decyzji środowiskowej dla przedsięwzięcia pn.: „Budowa obwodnicy Człopy w ciągu drogi krajowej nr 22”. Obwieszczenie o dopuszczeniu do udziału na prawach stron Stowarzyszenia Kraina Dzierżykraj, skr. pocztowa 7, 78-630 Człopa ww. postępowaniu zostało umieszczone w publicznie dostępnym wykazie danych informacji o środowisku, na stronie internetowej BIP Urzędu Miejskiego w Tucznie: bip.tuczno.pl oraz na tablicach ogłoszeń: Urząd Miejski w Tucznie (25.04.2022 r.), Urząd Miasta i Gminy Człopa (27.04.2022 r.), Sołectwa Trzebin (05.05.2022 r.), Sołectwa Dzwonowo (27.04.2022 r.), Sołectwa Bukowo (28.04.2022 r.) oraz Sołectwa Jaglice (28.04.2022 r.).

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Pile pismem z dnia 20.04.2022 r. (znak sprawy: BD.ZZŚ.2.435.111.2022.AK, data wpływu: 21.04.2022 r., dekretacja: 22.04.2022 r.) wydał opinię, że nie istnieje konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia, określając warunki i wymagania, które należy uwzględnić w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, pismem z dnia 27.04.2022 r. (dekretacja: 28.04.2022 r., znak sprawy: WONS.4220.175.2022) wezwał do uzupełnienia karty informacyjnej przedsięwzięcia. W związku z powyższym Burmistrz Tuczna w dniu 28.04.2022 r. wezwał inwestora do pisemnego uzupełnienia ww. dokumentu.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wałczu pismem z dnia 27.04.2022 r. (znak pisma: ZNS.9022.25.1.2022, dekretacja: 28.04.2022 r.) stwierdził potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia, określając zakres raportu.

Pismem z dnia 05.05.2022 r. (data wpływu: 06.05.2023 r., dekretacja: 09.05.2022 r.) Stowarzyszenie Kraina Dzierżykraja przekazało na adres elektroniczny Urzędu Miejskiego w Tucznie następujące dokumenty do wykorzystania w sprawie: zaświadczenie Starosty Wałeckiego o wpisie ww. stowarzyszenia do ewidencji stowarzyszeń, pismo Burmistrza Człopy z dnia 11.06.2021 r. ws. odpowiedzi na wniosek o udostępnienie informacji publicznej, pismo Dyrektora Drawieńskiego Parku Narodowego z dnia 08.07.2021 r., pismo Burmistrza Człopy z dnia 06.07.2021 r. skierowane do GDDKiA oddział w Szczecinie ws. wskazania rekomendowanego wariantu, pismo Nadleśniczego Nadleśnictwa Człopa z dnia 30.06.2021 r. skierowane do Biura Projektów TRASA sp. z o. o. ws. wskazania rekomendowanego wariantu, pismo Stowarzyszenia Kraina Dzierżykraja z dnia 25.06.2021 r. skierowane do GDDKiA w Szczecinie ws. wskazania preferowanego wariantu, pismo Burmistrza Człopy z dnia 16.11.2020 r. do Biura Projektów TRASA sp. z o. o. ws. wskazania preferowanego wariantu, plan sytuacyjny w skali 1:10000 z propozycją przebiegów obwodnicy, notatka służbowa GDDKiA z wideokonferencji ws. „Budowy obwodnicy Człopy w ciągu drogi krajowej nr 22”. W dniu 10.05.2022 r. wpłynęło pismo do wiadomości tut. organu od Stowarzyszenia Kraina Dzierżykraja skierowane do GDDKiA w Szczecinie ws. udzielenia informacji publicznej. W dniu 16.05.2022 r, tut. organ wezwał stowarzyszenie do uzupełnienia braków formalnych pisma, określając 7-dniowy termin na uzupełnienie. Dnia 16.05.2022 r. stowarzyszenie przedłożyło stosowne uzupełnienie.

W dniu 13.05.2022 r. Burmistrz Tuczna z uwagi na brak opinii w przedmiocie przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko ze strony Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, Wydział Spraw Terenowych w Koszalinie wyznaczył nowy termin rozpatrzenia sprawy tj. 30 dni od daty otrzymania opinii. Informacja o wyznaczeniu nowego terminu została umieszczona w publicznym wykazie danych o dokumentach prowadzonym przez Burmistrza Tuczna, stronie internetowej BIP Urzędu Miejskiego w Tucznie oraz na tablicach ogłoszeń: Urząd Miejski w Tucznie (13.05.2022 r.), Urząd Miasta i Gminy Człopa (16.05.2022 r.), Sołectwo Jaglice (17.05.2022 r.), Sołectwo Bukowo (16.05.2022 r.), Sołectwo Dzwonowo (16.05.2022 r.), Sołectwo Trzebin (16.05.2022 r.).

Pismem z dnia 11.05.2022 r. (data wpływu: 16.05.2022 r., dekreteacja: 17.05.2022 r.) inwestor zwrócił się z prośbą o wydłużenie terminu na złożenia uzupełnienia do karty informacyjnej przedsięwzięcia, z uwagi na obszerny zakres inwestycji i konieczność przeprowadzenia dodatkowych analiz oraz dużą ilość inwentaryzowanych drzew.

W dniu 17.05.2022 r. Burmistrz Tuczna zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, Wydział Spraw Terenowych w Koszalinie z prośbą o wydłużenie terminu na złożenie wyjaśnień do karty informacyjnej przedsięwzięcia.

Pismem z dnia 25.04.2022 r. (data wpływu: 16.05.2022 r., dekreteacja: 17.05.2022 r.) Stowarzyszenie Kraina Dzierżykraj zwróciło się z wnioskiem o uwzględnienie w postępowaniu załączonej „Analizy karty informacyjnej przedsięwzięcia dla obwodnicy Człopy pod kątem wyboru preferowanego wariantu”. W dniu 19.05.2022 r. Burmistrz Tuczna przekazał ww. pismo wraz z załącznikiem do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zlewni w Pile, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wałczu oraz pełnomocnika inwestora.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie pismem z dnia 27.05.2022 r. (data wpływu: 30.05.2023 r., dekreteacja: 31.05.2022 r., znak sprawy: WONS.4220.175.2022.PP) pozytywnie przychylił się do wniosku z dnia 17.05.2022 r. i wyznaczył nowy termin na wniesienie odpowiedzi na przedmiotowe wezwanie, o którym inwestor został poinformowany w piśmie z 31.05.2022 r.

W dniu 02.06.2022 r. do tut. organu wpłynął wniosek Klubu Przyrodników, ul. 1 Maja 22, 66-200 Świebodzin, o dopuszczenie do postępowania w przedmiotowej sprawie na prawach strony, do wniosku załączono statut klubu.

Burmistrz Tuczna po analizie ww. wniosku, postanowieniem z dnia 06.06.2022 r. dopuścił Klub Przyrodników na prawach stron do przedmiotowego postępowania. Informacja o dopuszczeniu do udziału na prawach stron Klubu Przyrodników, ul. 1 Maja 22, 66-200 Świebodzin, ww. postępowaniu została umieszczona w publicznie dostępnym wykazie danych informacji o środowisku, na stronie internetowej BIP Urzędu Miejskiego w Tucznie: bip.tuczno.pl oraz na tablicach ogłoszeń: Urząd Miejski w Tucznie (06.06.2022 r.), Urząd Miasta i Gminy Człopa (09.06.2022 r.), Sołectwa Trzebin (08.06.2022 r.), Sołectwa Dzwonowo (09.06.2022 r.), Sołectwa Bukowo (08.06.2022 r.) oraz Sołectwa Jaglice (08.06.2022 r.).

W dniu 02.06.2022 r. Klub Przyrodników zwrócił się z wnioskiem o udostępnienie informacji o środowisku w przedmiocie wniosku GDDKiA o wydanie decyzji o

środowiskowych uwarunkowaniach, na który Burmistrz Tuczna odpowiedział w piśmie z dnia 08.06.2022 r.

Pismem z dnia 08.06.2022 r. (data wpływu: 08.06.2022 r., dekretacja: 09.06.2022 r.) inwestor ponownie zwrócił się z prośbą o przedłużenie terminu na złożenie uzupełnień do karty informacyjnej przedsięwzięcia, z uwagi na obszerny zakres inwestycji oraz trudne warunki terenowe w dolinie Cieszynki. W dniu 13.06.2022 r. Burmistrz Tuczna zwrócił się z ww. prośbą Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie. Pismem z dnia 22.06.2022 r. (data wpływu: 22.06.2022 r., dekretacja: 23.06.2022 r. inwestor po raz kolejny wystosował prośbę o wydłużenie terminu ze względu na skomplikowany charakter inwestycji. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie pismem z dnia 24.06.2022 r. (data wpływu: 24.06.2022 r., dekretacja: 27.06.2022 r., znak sprawy: WONS.4220.175.2022.PP) przychylił się do wniosku i wyznaczył nowy termin na wniesienie odpowiedzi na wezwanie, o czym inwestor został poinformowany pismem w dniu 27.06.2022 r.

W dniu 27.06.2022 r. (dekretacja: 28.06.2022 r.) do tut. organu wpłynęło pismo od Stowarzyszenia Kraina Dzierżykraja, celem załączenia do sprawy, obejmujące pismo Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 31.05.2022 r.

Pismem z dnia 29.06.2022 r. (data wpływu: 30.06.2022 r., dekretacja: 01.07.2022 r.) inwestor przedłożył wyjaśnienia do wezwania Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, które w dniu 01.07.2022 r, zostały wysłane do organu opiniującego.

Pismem z dnia 01.07.2022 r. (data wpływu: 04.07.2022 r., dekretacja: 05.07.2022 r.) Grand Agro Fundacja Ochrony Środowiska Naturalnego ul. Sportowa 30/B, 05-100 Nowy Dwór Mazowiecki zwróciła się z wnioskiem o dopuszczenie do postępowania w przedmiotowej sprawie na prawach strony oraz o udostępnienie dokumentacji, do wniosku załączono wyciąg z Centralnej Informacji Krajowego Rejestru Sądowego odpowiadający aktualnemu odpisowi z rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej. Burmistrz Tuczna po analizie ww. dokumentów postanowieniem z dnia 08.07.2022 r. dopuścił Grand Agro Fundacja Ochrony Środowiska Naturalnego na prawach stron do przedmiotowego postępowania. Informacja o dopuszczeniu do udziału na prawach stron Grand Agro Fundacja Ochrony Środowiska Naturalnego ul. Sportowa 30/B, 05-100 Nowy Dwór Mazowiecki, ww. postępowaniu została umieszczona w publicznie dostępnym wykazie danych informacji o środowisku, na stronie internetowej BIP Urzędu Miejskiego w Tucznie: bip.tuczno.pl oraz na tablicach ogłoszeń: Urząd Miejski w Tucznie (08.07.2022 r.), Urząd Miasta i Gminy Człopa (11.07.2022 r.),

Sołectwa Trzebin (11.07.2022 r.), Sołectwa Dzwonowo (11.07.2022 r.), Sołectwa Bukowo (12.07.2022 r.) oraz Sołectwa Jaglice (11.07.2022 r.).

Pismem z dnia 05.07.2022 r. (data wpływu: 07.07.2022 r., dekretacja: 08.07.2022 r.) Stowarzyszenie Kraina Dzierżykraja przedłożyło celem załączenia do „Analizy KIP dla obwodnicy Człopy pod kątem wyboru najkorzystniejszego wariantu w zakresie szaty roślinnej, grzybów oraz zwierząt” stronę tytułową oraz stronę rozdz. 1.12 z oryginalnymi podpisami wykonawców opracowania.

W piśmie z dnia 13.07.2022 r. Burmistrz Tuczna odpowiedział na wniosek Grand Agro Fundacja Ochrony Środowiska Naturalnego dot. udostępnienia dokumentacji.

W dniu 18.07.2022 r. (dekretacja: 19.07.2022 r.) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie ponownie wezwał inwestora do złożenia pisemnych wyjaśnień i uzupełnień do przedłożonej karty informacyjnej przedsięwzięcia, o którym inwestor został poinformowany pismem z dnia 19.07.2022 r.

Pismem z dnia 25.07.2022 r. (data wpływu: 26.07.2022 r., dekretacja: 27.07.2022 r.) Stowarzyszenie Kraina Dzierżykraja przedłożyło celem załączenia do sprawy: „Analizę możliwości przebiegu proj. Obwodnicy m. Człopa w oparciu o zapisy rozporządzenia dot. warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie w dostosowaniu do założeń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Człopa, ww. dokument został również wysłany przez Stowarzyszenie do organów opiniujących.

W dniu 27.07.2022 r. Stowarzyszenie Kraina Dzierżykraja zwróciło się z wnioskiem o podjęcie kroków administracyjnych w celu wyjaśnienia sformułowań zawartych w karcie informacyjnej przedsięwzięcia, niniejsze pismo zostało również skierowane do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie, pismem z dnia 09.08.2022 r. organ wezwał inwestora do złożenia pisemnych wyjaśnień w zakresie określonym ww. piśmie.

W dniu 16.08.2022 r. (dekretacja: 17.08.2022 r.) inwestor złożył wyjaśnienia do wezwania z dnia 19.07.2022 r., które zostały przekazane do organu opiniującego.

Pismem z dnia 19.08.2022 r. Ministerstwo Klimatu i Środowiska ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa, przekazało zgodnie z właściwością pismo Stowarzyszenia Kraina Dzierżykraja z dnia 08.08.2022 r. dotyczącego przebiegu obwodnicy Człopy.

Pismem z dnia 25.08.2022 r. (data wpływu: 29.08.2022 r., dekretacja: 30.08.2022 r.) inwestor przedłożył pisemne wyjaśnienia do wezwania z dnia 09.08.2022 r.

W dniu 31.08.2022 r. (data wpływu: 01.09.2022 r., dekretacja: 02.09.2022 r.) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie ponownie wezwał inwestora do

złożenia pisemnych wyjaśnień i uzupełnień w przedłożonej karcie informacyjnej przedsięwzięcia, o którym inwestor został poinformowany pismem w dniu 02.09.2022 r.

W dniu 28.09.2022 r. (dekretacja: 29.09.2022 r.) Stowarzyszenie Kraina Dzierżykraja przedłożyło pismo do wiadomości tut. organu, skierowane do GDDKiA w Szczecinie.

W dniu 28.09.2022 r. (dekretacja: 29.09.2022 r.) inwestor złożył odpowiedź na wezwanie z dnia 02.09.2022 r., które pismem z dnia 30.09.2022 r. zostało przekazane do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie.

Pismem z dnia 28.09.2022 r. (data wpływu: 30.09.2022 r., dekretacja: 03.10.2022 r.) Urząd Miasta i Gminy Człopa przedłożył oświadczenie Rady Miejskiej w Człopie z dnia 27.09.2022 r. ws. toczącego się postępowania dot. wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. "Budowa obwodnicy Człopy w ciągu drogi krajowej nr 22".

Pismem z dnia 28.09.2022 r. (data wpływu: 03.10.2022 r., dekretacja: 04.10.2022 r.) GDDKiA podała do wiadomości tut. organu odpowiedź na pismo skierowane do Stowarzyszenia Kraina Dzierżykraja.

W dniu 12.10.2022 r. (dekretacja: 13.10.2022 r.) inwestor złożył dodatkowe wyjaśnienia do wezwania z dnia 02.09.2022 r., które pismem w dniu 14.10.2022 r. zostały przekazane do organu opiniującego.

Pismem z dnia 17.10.2022 r. (dekretacja: 18.10.2022 r.) GDDKiA w Szczecinie podała do wiadomości tut. organu odpowiedź na pismo skierowane do Stowarzyszenia Kraina Dzierżykraja.

Stowarzyszenie Kraina Dzierżykraja pismem z dnia 10.10.2022 r. (data wpływu: 18.10.2022 r., dekretacja: 19.10.2022 r.) przedłożyło do wiadomości tut. organowi pismo wystosowane do GDDKiA w Warszawie.

W dniu 20.10.2022 r. Burmistrz Tuczna przekazał Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Szczecinie celem wykorzystania w sprawie kserokopie pism, które wpłynęły do tut. organu tj. pisma Stowarzyszenia Kraina Dzierżykraja z dnia 28.09.2022 r. i 10.10.2022 r., pismo GDDKiA z dnia 28.09.2022 r. oraz pismo GDDKiA w Szczecinie z dnia 17.10.2022 r.

Pismem z dnia 27.10.2022 r. (data wpływu: 31.10.2022 r., dekretacja: 02.11.2022 r.) pełnomocnik inwestora zawiadomił o zmianie lokalizacji siedziby firmy.

Pismem z dnia 31.10.2022 r. (data wpływu: 02.11.2022 r., dekretacja: 03.11.2022 r.) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie poinformował o niemożliwości rozpatrzenia sprawy w ustawowym terminie ze względu na skomplikowany charakter sprawy, wskazując nowy termin zajęcia stanowiska w przedmiotowej sprawie.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, pismem z dnia 15.11.2022 r. (dekretacja: 16.11.2022 r.) ponownie wezwał inwestora do złożenia pisemnych wyjaśnień i uzupełnień do przedłożonej karty informacyjnej, o którym inwestor został poinformowany w piśmie z dnia 17.11.2022 r.

W dniu 18.11.2022 r. wpłynęło pismo z dnia 14.11.2022 r. (dekretacja: 21.11.2022 r.) do wiadomości tut. organu od GDDKiA skierowane do Stowarzyszenia Kraina Dzierżykraja.

Pismem z dnia 07.12.2022 r. (dekretacja: 08.12.2022 r.) inwestor przedłożył wyjaśnienia do wezwania Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, które 09.12.2022 r. zostały przekazane do organu opiniującego.

W dniu 03.01.2023 r. (dekretacja: 04.01.2023 r.) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie zawiadomił o terminie przeprowadzenia lustracji terenowej celem ustalenia stanu faktycznego w terenie, z której sporządzono protokół załączony do akt sprawy.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie pismem z dnia 29.12.2022 r. (data wpływu: 09.01.2023 r., dekretacja: 10.01.2023 r.) zawiadomił o niemożliwości rozpatrzenia sprawy w ustawowym terminie ze względu na skomplikowany charakter sprawy, wskazując nowy termin zajęcia stanowiska w przedmiotowej sprawie.

W dniu 13.01.2023 r. pełnomocnik inwestora przedłożył dodatkowe wyjaśnienia do karty informacyjnej przedsięwzięcia, przekazane do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie w dniu 17.01.2023 r.

Stowarzyszenie Kraina Dzierżykraja pismem z dnia 01.12.2022 r. (data wpływu: 23.01.2023 r., dekretacja: 24.01.2023 r.) przekazało do wiadomości organu pismo skierowane do GDDKiA, które w dniu 24.01.2023 r. zostało przekazane do organu opiniującego.

W dniu 26.01.2023 r. (dekretacja: 27.01.2023 r.) Grand Agro Fundacja Ochrony Środowiska dostarczyło pełnomocnictwo dla wolontariusza do reprezentowania Fundacji przed jednostkami samorządów terytorialnych w kwestii składania wniosków oraz odbioru dokumentacji w postępowaniach administracyjnych dotyczących zagadnień ochrony środowiska.

W dniu 26.01.2023 r. Grand Agro Fundacja Ochrony Środowiska wraz z wolontariuszem zgłosiła się do tut. organu w celu udostępnienia akt dotyczących postępowania w przedmiotowej sprawie, z którego sporządzono protokół.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, pismem z dnia 01.02.2023 r. (dekretacja: 02.02.2023 r.) ponownie wezwał inwestora do złożenia pisemnych wyjaśnień i uzupełnień do przedłożonej karty informacyjnej, o którym inwestor został poinformowany w piśmie z dnia 02.02.2023 r.

Stowarzyszenie Kraina Dzierżykraja pismem z dnia 06.02.2023 r. (data wpływu: 08.02.2023 r., dekretacja: 09.02.2023 r.) przedłożyło do wiadomości organu pismo skierowane do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie.

Pismem z dnia 21.02.2023 r. (dekretacja: 22.02.2023 r.) inwestor zwrócił się z prośbą o przedłużenie terminu na złożenie uzupełnień do karty informacyjnej przedsięwzięcia, z uwagi na skomplikowany charakter sprawy. W dniu 22.02.2023 r. Burmistrz Tuczna zwrócił się z ww. prośbą do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie pismem z dnia 01.03.2023 r. (dekretacja: 02.03.2023 r.) przychylił się do wniosku i wyznaczył nowy termin na wniesienie odpowiedzi na wezwanie, o czym inwestor został poinformowany pismem w dniu 03.03.2023 r.

W dniu 14.03.2023 r. Stowarzyszenie Kraina Dzierżykraja pismem z dnia 27.01.2023 r. (dekretacja: 15.03.2023 r.) przekazało do wiadomości organu pismo skierowane do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie.

W dniu 22.03.2023 r. Burmistrz Tuczna przekazał do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, celem wykorzystania w przedmiotowej sprawie, pisma, które wpłynęły do tut. organu.

W dniu 29.03.2023 r. pełnomocnik inwestora przedłożył dodatkowe wyjaśnienia do karty informacyjnej przedsięwzięcia, które zostały przekazane do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie w dniu 30.03.2023 r.

Stowarzyszenie Kraina Dzierżykraja pismem z dnia 29.03.2023 r. (data wpływu: 30.03.2023 r., dekretacja: 31.03.2023 r.) przedłożyło uzupełnienie do opracowania pn. Obserwacja Herpetofauny - Obszar III Rynny Grodzisko celem wykorzystania w przedmiotowej sprawie.

Ministerstwo Klimatu i Środowiska pismem z dnia 17.04.2023 r. (dekretacja: 18.04.2023 r.) przekazało według właściwości korespondencję skierowaną przez Stowarzyszenie Kraina Dzierżykraja dot. projektowanej obwodnicy Człopy.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie pismem z dnia 18.04.2023 r. (dekretacja: 19.04.2023 r.) zawiadomił o niemożliwości rozpatrzenia sprawy w ustawowym terminie ze względu na skomplikowany charakter sprawy, wskazując nowy termin zajęcia stanowiska w przedmiotowej sprawie.

Pismem z dnia 16.04.2023 r. (data wpływu: 19.04.2023 r., dekretacja: 20.04.2023 r.) Stowarzyszenie Kraina Dzierżykraja złożyło pismo wraz z załącznikami, przekazane Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie w dniu 24.04.2023 r.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, pismem z dnia 24.04.2023 r. (dekretacja: 25.04.2023 r.) ponownie wezwał inwestora do złożenia pisemnych wyjaśnień i uzupełnień do przedłożonej karty informacyjnej, o którym inwestor został poinformowany w piśmie z dnia 25.04.2023 r.

W dniu 15.05.2023 r. (dekretacja: 16.05.2023 r.) pełnomocnik inwestora przedłożył dodatkowe wyjaśnienia do karty informacyjnej przedsięwzięcia, które zostały przekazane do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie w dniu 16.05.2023 r.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie pismem z dnia 30.05.2023 r. (data wpływu: 05.06.2023 r., dekretacja: 06.06.2023 r.) zawiadomił o niemożliwości rozpatrzenia sprawy w ustawowym terminie ze względu na skomplikowany charakter sprawy, wskazując nowy termin zajęcia stanowiska w przedmiotowej sprawie.

Stowarzyszenie Kraina Dzierżykraj pismem z dnia 12.06.2023 r. (data wpływu: 13.06.2023 r., dekretacja: 14.06.2023 r.) złożyło pismo uczestnika na prawach strony do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie za pośrednictwem Burmistrza Tuczna, które zostało przekazane do ww. organu pismem w dniu 14.06.2023 r.

Pismem z dnia 19.06.2023 r. (data wpływu: 20.06.2023 r., dekretacja: 21.06.2023 r.) Stowarzyszenie Kraina Dzierżykraj zwróciło się z wnioskiem o udostępnienie kserokopii postanowienia Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w przedmiotowej sprawie, które zostało przekazane pismem w dniu 23.06.2023 r.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, postanowieniem z dnia 13.06.2023 r. (data wpływu: 21.06.2023 r., dekretacja: 22.06.2023 r., znak sprawy: WONS.4220.175.2023.PP) stwierdził brak konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia, wskazując na konieczność określenia w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach istotnych warunków korzystania ze środowiska w fazie realizacji oraz eksploatacji przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich, które wskazano w sentencji decyzji.

Zgodnie z art. 85 ust. 2 pkt 2 *ustawy ooś* organ prowadzący postępowanie stwierdzając brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wziął pod uwagę uwarunkowania wynikające z art. 63 ust. 1 ww. ustawy, w szczególności to, że:

- Planowana inwestycja polegać będzie na budowie obwodnicy m. Człopa w ciągu drogi krajowej nr 22 w wariantcie oznaczonym w karcie informacyjnej jako W5A (długość projektowanej trasy – 5,03 km; 2 pasy ruchu o szerokości 3,5 m każdy). W ramach planowanej inwestycji zaprojektowano 3 łuki poziome, dwa skrzyżowania typu rondo, na

początku i końcu projektowanej obwodnicy, obiekt mostowy oraz obiekty o charakterze przepustu. Planowana inwestycja realizowana będzie w celu rozwiązania trudności komunikacyjnych mieszkańców miejscowości Człopa, poprzez wyprowadzenie części ruchu pojazdów poza miasto, zredukowanie czasu podróży, podniesienie poziomu bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego, unowocześnienie stanu infrastruktury technicznej w rejonie, a także zapewnienie odpowiedniego dojazdu do firm oraz obiektów użyteczności publicznej, a tym samym poprawę klimatu akustycznego i ograniczenie hałasu spowodowanego ruchem drogowym.

- W fazie realizacji zostaną wykorzystane materiały niezbędne do budowy dróg. Ilość i rodzaj niezbędnych materiałów będą przewidywały projekty budowlane. Wszystkie materiały na bieżąco będą dowożone na plac budowy środkami transportu samochodowego.
- Na etapie eksploatacji zostaną wykorzystane przede wszystkim środki zimowego utrzymania. Ponadto będą prowadzone prace polegające na koszeniu poboczy, utrzymaniu drogi w dobrym stanie technicznym, odtwarzaniu oznakowania poziomego, czyszczeniu znaków pionowych. Na obecnym etapie nie można określić, rodzaju i ilości niezbędnych do tego celu surowców, materiałów i paliw.
- W fazie budowy planowana inwestycja będzie źródłem emisji gazów i pyłów do powietrza, wibracji, hałasu do środowiska, odpadów oraz ścieków. Występująca emisja gazów i pyłów do powietrza, hałasu oraz wibracji pochodzić będzie ze środków transportu oraz używanego sprzętu. Będzie to emisja niezorganizowana o charakterze okresowym i ustanie wraz z zakończeniem prowadzonych prac. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie zobowiązał wykonawcę prac zgodnie z obowiązującymi przepisami do przestrzegania i stosowania szeregu działań chroniących środowisko przed niekorzystnym oddziaływaniem zaplanowanych prac np.: należy stosować odpowiedni system organizacji pracy, tj. ograniczyć prędkość pojazdów oraz pracę maszyn i pojazdów na biegu jałowym, a nieużywane w danym momencie urządzenia, maszyny i narzędzia wyłączać, do prac wykorzystywać tylko sprzęt sprawny pod względem technicznym oraz charakteryzujący się niską emisyjnością hałasu, wibracji i zanieczyszczeń do środowiska. Należy unikać również jednoczesnej pracy źródeł charakteryzujących się podwyższoną emisyjnością oraz zapewnić zraszanie dróg i placu budowy w czasie wysokich temperatur oraz wietrznej, suchej pogody. Materiały pyłące oraz masy bitumiczne należy transportować samochodami, których skrzynia ładunkowa wyposażona zostanie w opończę lub inne zabezpieczenie ograniczające pylenie transportowanego materiału czy też emisję oparów. Powstające w trakcie prac ścieki bytowe należy gromadzić w zbiornikach bezodpływowych

i wywozić przez specjalistyczne firmy; wytwarzane w trakcie budowy odpady należy gromadzić w miejscach do tego wyznaczonych i oznakowanych, w specjalnie na ten cel przeznaczonych kontenerach, zbiornikach oraz zagospodarować zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, a odpady niebezpieczne przechowywać w szczelnych i zamkniętych pojemnikach, odpornych na działanie substancji w nich zawartych na utwardzonym i uszczelnionym podłożu. Ponadto, należy zapobiegać powstawaniu odpadów oraz ograniczyć ich ilość. Teren budowy wyposażać w substancje do ewentualnego neutralizowania wycieków z maszyn i urządzeń, a w przypadku wycieku substancji ropopochodnych zastosować sorbent lub płyn do neutralizacji cieczy ropopochodnych, a zanieczyszczony materiał przekazać do unieszkodliwienia.

- Przebieg wariantu realizacyjnego przedmiotowej obwodnicy wiedzie w większości przez tereny leśne, jednak w sąsiedztwie znajdują się tereny podlegające ochronie, z których najbliższy tj. obszar zabudowy mieszkaniowej zlokalizowany w odległości ok. 175 m i 180 m. W związku z powyższym, w celu ochrony zabudowy podlegającej ochronie akustycznej, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie zobowiązał inwestora do prowadzenia prac budowlanych w ich sąsiedztwie wyłącznie w porze dziennej. Natomiast po zrealizowaniu zaplanowanych prac, wszelkie uciążliwości pochodzące z fazy budowy ustaną wraz z zakończeniem prowadzonych prac, w związku z tym Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie nie przewiduje negatywnego oddziaływania zaplanowanych prac na okolicznych mieszkańców.
- Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie określił, iż na potrzeby realizacji przedmiotowej inwestycji drogowej niezbędne jest zorganizowanie zaplecza budowy. Biorąc pod uwagę ochronę zasobów środowiska, w tym środowiska przyrodniczego, zaplecze budowy wraz z bazą materiałowo-sprzętową (miejsce postoju maszyn, magazynowanie materiałów budowlanych i odpadów) należy zlokalizować w odległości nie mniejszej niż 200-300 m od koryta cieków i zbiorników wód powierzchniowych. Zaplecza budowy nie należy lokalizować w otoczeniu zbiorników wodnych i rowów melioracyjnych oraz stwierdzonych siedlisk przyrodniczych, a także w pobliżu lasów, drzew oraz na terenach leśnych. W związku z powyższym z lokalizacji zaplecza budowy wykluczono m.in. kilometraż 0+020-2+500 (strona drogi L i P), 2+950+5+028 (strona drogi L i P).
- Miejsca postojowe, miejsca tankowania sprzętu budowlanego oraz miejsca magazynowania odpadów należy zorganizować na terenie utwardzonym i dodatkowo uszczelnionym geomembraną, wyposażonym w system zbierania wód opadowych i roztopowych, które

przed odprowadzeniem do środowiska winny być podczyszczone z substancji ropopochodnych i zawiesin. Ponadto Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie wskazuje na konieczność wyposażenia terenu budowy w środki sorpcyjne na wypadek wystąpienia niekontrolowanego wycieku substancji ropopochodnych z maszyn i środków transportu wykorzystywanych podczas prowadzenia prac budowlanych. Zaplecze budowy należy również zorganizować w sposób zapewniający oszczędne korzystanie z terenu i minimalne przekształcenie jego powierzchni, a po zakończeniu prac teren przywrócić do poprzedniego stanu.

- Projektowana droga przecina ciek naturalny – rzekę Cieszynkę i jej dolinę. W tym rejonie projektowana jest estakada (km 1+625) oraz nasyp (km ok. 1+750 do km ok. 1+950), jak również wiadukt (km 1+965). Zgodnie z otrzymanymi uzupełnieniami do karty informacyjnej przedsięwzięcia, w ramach realizacji wspomnianej estakady przewiduje się budowę pięcioprzęsłowego obiektu o schemacie statycznym belki ciągłej. Przęsła obiektu zostaną wykonane metodą nasuwania podłużnego na uprzednio przygotowanych podporach. Zastosowanie metody nasuwania podłużnego pozwoli na utrzymanie ciągłości migracji w dolinie oraz swobody spływu wody. Podpory zlokalizowane będą poza korytem głównym ciek, a prace prowadzone będą bez ingerencji w ekosystem ciek i bez ograniczania swobodnego przepływu wód. Nie przewiduje się także ingerencji w strefę przybrzeżną, a wszystkie prace prowadzone będą w obszarze powyżej 10 m od koryta rzeki. Skarpy i dno nie będą umacniane, nie przewiduje się również prowadzenia prac regulacyjnych w korycie rzeki. Prace fundamentowe będą prowadzone w wykopach zabezpieczonych przed napływem wód gruntowych i powierzchniowych np. w obudowie z grodzic stalowych. W ramach planowanego wiaduktu przewiduje się budowę jednoprzęsłowego obiektu, a prace przy jego realizacji prowadzone będą poza korytem ciek, na skraju doliny rzecznej. Zgodnie z przedłożoną dokumentacją na potrzeby zaplanowanego nasypu przeprowadzono badania geotechniczne, które zobrazowały wstępny obraz warunków gruntowo-wodnych w rejonie projektowanego przejścia przez dolinę rzeki Cieszynki. W związku z występowaniem w podłożu nawodnionych gruntów organicznych podjęto decyzję, aby nie stosować metod wzmocnienia podłoża tj. m. in. Wymiany gruntu, a wykonać wzmocnienie, w formie kolumn zwieńczonych matercem kruszywowym owiniętym geosyntetykiem. Dokładna technologia wykonania przedmiotowych kolumn zostanie określona na podstawie szczegółowego rozpoznania podłoża gruntowego oraz przewidywanych obciążenia podłoża, tj. na etapie projektu budowlanego. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie wskazuje, iż

powyższe rozwiązanie nie spowoduje ograniczenia swobodnego spływu wód wzdłuż rzeki. Spływ poprzeczny w kierunku rzeki nie będzie ograniczony, nie powstanie również ograniczenie dla swobodnego rozlewania się wód w dolinie i nawadniania terenów przyległych do drogi, co pozwoli na zachowanie w obrębie przedmiotowej inwestycji dotychczasowego reżimu hydrologicznego. Jak wskazano w karcie informacyjnej przedsięwzięcia, prace w powyższym zakresie będą prowadzone poza okresami tarła ryb w sezonie wiosennym (tj. poza okresem od początku marca do końca czerwca). Poza tym prace w środowisku wodnym i jego rejonie prowadzone będą w taki sposób, aby uniknąć przedostania się do wody substancji szczególnie niebezpiecznych, używanych w sprzęcie wykorzystywanym do prowadzenia prac (oleje, smary, paliwo). Wobec tego wykorzystywane maszyny będą w nienagannym stanie technicznym, a w układach smarowania maszyn stosowane będą substancje ulegające biodegradacji. Ponadto, z planowanych obszarów odkładu urobku z pogłębiania, składowania materiałów montażowych itp. należy wykluczyć obszary lądowe bezpośrednio przyległe do brzegów rzeki (< 20 m). W celu ochrony przed zanieczyszczeniem wód rzeki Cieszynki, do której planowane jest odprowadzenie wód z wykopów, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie wskazuje na konieczność podczyszczania ww. wód z zawiesin poprzez zastosowanie np. tymczasowych piaskowników. W związku z powyższym należy uznać, że przy spełnieniu założeń przedstawionych w przedłożonej dokumentacji, jak również przy uwzględnieniu warunków określonych w niniejszej decyzji przedmiotowa inwestycja na etapie realizacji nie powinna negatywnie oddziaływać na środowisko gruntowo-wodne.

- Trasa projektowanej inwestycji drogowej w wariantcie realizacyjnym przebiega przez obszar charakteryzujący się cennymi walorami przyrodniczymi o charakterze mokradeł o nazwie Rynna Grodzisko. Rynna Grodzisko jest obszarem naturalnie podmokłym. Zgodnie z przedłożoną dokumentacją na przedmiotowym obszarze zakłada się budowę nasypu z przepustem. Inwestor, analizując uwarunkowania gruntowo-wodne obszaru, wskazał rozwiązania techniczne, które zminimalizują negatywne oddziaływanie na występujący tu cenny ekosystem, ze szczególnym uwzględnieniem zachowania dotychczasowego uwilgotnienia tego terenu. Nowoprojektowany nasyp z przepustem będzie stanowił przeszkodę terenową, jednak nie spowoduje odcięcia i osuszenia części doliny, gdyż w jej obrębie zachowane zostaną dotychczasowe warunki wodne. Aby było to możliwe zastosowany zostanie nasyp porowaty, który umożliwi przesączenie wody poprzecznie przez nasyp drogowy, co nie byłoby możliwe przy zastosowaniu m. in. Szczelnego wału

przeciwpowodziowego . Ponadto, zastosowany obiekt w formie sklepienia o szerokości min. 10 m i prześwicie pionowym min. 5,50 m na cieku w nasypie zapewni swobodny przepływ wód. Budowla ziemna będzie w dolnych partiach wykonana np. z grubego kruszywa hydrotechnicznego, które w trakcie układania nie wypełnia całkowicie wolnych przestrzeni i umożliwi filtrację wody. Ponadto, na zaprojektowanym obiekcie zastosowany zostanie jaz pozwalający na regulację ilości przepływu wody w cieku. Na omawianym obszarze zrealizowano zadanie pn. „Renowacja założeń małej retencji Rynna Grodzisko”. Zakładana powierzchnia przewidziana zgodnie z projektem małej retencji wynosiła około 1 ha. Wyłączone z zalania (budowa grobli nr 6) zostanie około 19% powierzchni rozlewiska przy maksymalnych stanach wód określonych dla rzędnej 69,5 m n.p.m.. Budowa nasypu nie spowoduje spiętrzenia wód i podniesienia ich poziomu, jak również nie wpłynie na utratę drożności hydrologicznej na cieku. W stosunku do całego zadania Renowacja założeń małej retencji – Rynna Grodzisko ubytek terenu zalanego będzie wynosił około 1,14 % zakładanej powierzchni. Ponadto, w celu ochrony przedmiotowego obszaru na obszarze zrealizowanego zadania pn. Renowacja założeń małej retencji – Rynna Grodzisko zakazano lokalizacji zaplecza budowy, magazynowania odpadów, materiałów budowlanych oraz ziemi z wykopów i odprowadzania wód opadowych z terenu budowy i terenu zaplecza budowy w kierunku obszaru renowacji, jak również odprowadzania nieoczyszczonych wód opadowych z terenu inwestycji na etapie jej eksploatacji, na tereny objęte projektem małej retencji.

- W okresie funkcjonowania przedsięwzięcie będzie przede wszystkim źródłem emisji hałasu do środowiska. Będzie to pochodną ruchu pojazdów. Oddziaływania te będą długookresowe, o charakterze cyklicznym. W przypadku dróg zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112), dopuszczalne poziomy hałasu dla obszarów zabudowy mieszkaniowej wynoszą 61 dB dla pory dnia i 56 dB dla pory nocy, natomiast dla terenów mieszkaniowo-usługowych 65 dB dla pory dnia 56 dB dla pory nocy. Dla przedsięwzięcia została przeprowadzona analiza akustyczna przy wykorzystaniu programu komputerowego SoundPlan 8.0 professional i model emisji hałasu NMPB - Routes-96 oparty na normie PN ISO 9613-2 „Akustyka”. Tłumienie dźwięku podczas propagacji w przestrzeni otwartej”. Analizę wykonano dla roku 2029 (rok od oddania inwestycji do użytkowania) oraz dla roku 2033 (5 lat od oddania inwestycji do użytkowania). W obliczeniach uwzględniono projektowaną obwodnicę Człopy oraz jej łącznice z drogą krajową nr 22 przed i na końcu inwestycji oraz z drogą wojewódzką nr

177. Do obliczeń oddziaływań skumulowanych uwzględniono odcinki drogi krajowej nr 22 będące poza granicami przedsięwzięcia. Ponadto, w obliczeniach uwzględniono także zmniejszenie prędkości pojazdów na planowanych rondach oraz przy dojazdach do rond. Obliczenia dla wariantu 5A przeprowadzono w 4 punktach obserwacji tj. P8.5A (zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna na wysokości 2 m n.p.t.), T7.5A (zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna na wysokości 1,5 m n.p.t.), P9.5A (zabudowa mieszkaniowa na wysokości 2 m n.p.t.), T8.5A (zabudowa mieszkaniowa na wysokości 1,5 m n.p.t.). Z przeprowadzonych wyników analizy akustycznej wynika, że najwyższe wyniki otrzymano w punktach obserwacji P8.5A i T7.5A zlokalizowanych na terenie zabudowy jednorodzinnej po prawej stronie inwestycji. W punkcie obserwacji P8.5A wartości równoważnego poziomu dźwięku A dla prognozy 2029 r. wynoszą 45,8 dB w porze dnia i 45,1 dB w porze nocy, a dla prognozy 2033 r. 46,2 dB w porze dnia i 45,6 dB w porze nocnej. W punkcie obserwacji T7.5A dla prognozy 2029 r. wartości równoważnego poziomu dźwięku A wynoszą 42,8 dB w porze dnia i 42,2 dB w porze nocy, a dla prognozy 2033 r. 43,4 dB w porze dnia i 42,7 dB w porze nocy. Wyniki zarówno w punkcie obserwacji przy budynku, jak i na granicy terenu chronionego akustycznie są znacznie niższe od wartości dopuszczalnych. Z powyższego wynika, że oddziaływanie planowanej inwestycji na klimat akustyczny względem terenów chronionych akustycznie mieścić się będzie w granicach dopuszczalnych poziomów hałasu określonych w ww. rozporządzeniu, dlatego Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie stwierdził, iż brak jest konieczności wprowadzania trwałych rozwiązań technicznych mających na celu zminimalizowanie tej emisji.

- Zgodnie z zapisami karty informacyjnej przedsięwzięcia, źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza na etapie eksploatacji inwestycji będzie ruch pojazdów poruszających się po obwodnicy. Wielkość emisji tych zanieczyszczeń zależy m. in. od liczby przejeżdżających pojazdów, zużycia paliwa, prędkości poruszania się, czy struktury ruchu (ilość pojazdów w poszczególnych kategoriach silników). W celu określenia oddziaływania planowanej inwestycji w powyższym zakresie inwestor przeprowadził analizę rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w powietrzu. Analizę tą przeprowadzono zgodnie z metodyką zawartą w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2010 r., Nr 16, poz. 87). Obliczenia modelowania wykonano przy użyciu pakietu OPERAT FB, służącego do obliczeń rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w powietrzu atmosferycznym. W obliczeniach uwzględniono aktualny stan powietrza, aerodynamiczną szorstkość terenu,

warunki meteorologiczne, podstawowe dane o ruchu drogowym w tym natężenie ruchu pojazdów oraz struktura ruchu, czas pracy źródeł powstawania substancji do powietrza w ciągu ruchu, parametry drogi i wielkość emisji w trakcie normalnej eksploatacji dróg. Obliczenia przeprowadzone dla tlenu azotu, tlenu węgla, węglowodorów aromatycznych, węglowodorów alifatycznych, benzenu, ołowiu, dwutlenku siarki, pyłów zawieszonych wykazały, że nie zostaną przekroczone wartości dopuszczalne poza pasem drogowym.

- Zakres prac obejmuje budowę drogi w nowym śladzie, w związku z czym niezbędne jest wykonanie sprawnego układu odwodnieniowego. Zgodnie z przedłożoną dokumentacją, podczyszczenie wód opadowych i roztopowych będzie odbywać się poprzez rowy trawiaste osadniki i separatory. W wariantcie realizacyjnym W5A odprowadzanie wód opadowych podzielono na 2 zlewnie tj. zlewnia 1 (od km 0+0,00 do km 2+760,00) – woda prowadzona rowami drogowymi i kanalizacja deszczową do rzeki Cieszynki i projektowanego zbiornika w km 0+700,00, zlewnia 2 (od km 2+760,00 do km 5+0,28,01) – woda prowadzona rowami drogowymi i odprowadzana kanalizacją deszczową do cieków zlokalizowanych w km 3+600,00. Przeprowadzona analiza wykazała, że prognozowane stężenie zawiesiny ogólnej w wodach opadowych odprowadzanych do środowiska nie będą przekraczać wartości dopuszczalnej określonej w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych – 100 mg/l. Jak wskazano w karcie informacyjnej przedsięwzięcia, w celu ograniczenia negatywnego wpływu na wody podziemne w fazie eksploatacji, składowiska środków używanych do konserwacji drogi zostaną zabezpieczone przed wymywaniem, zachowana zostanie prawidłowa eksploatacja urządzeń podczyszczających zlokalizowanych przed wylotami wód opadowych/roztopowych do odbiorników, zoptymalizowane zostanie używanie soli w okresie zimowym lub stosowania alternatywnych środków do uszorstniania i odśnieżania, z mechanicznym czyszczeniem powierzchni drogi włącznie, obiekty wchodzące w skład infrastruktury będą wyposażone w elementy uniemożliwiające przenikanie zanieczyszczeń do środowiska i zachowana będzie ich należyta sprawność oraz konserwacja. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie wskazuje, aby w celu ochrony wód rzeki Cieszynki i jej doliny oraz obszaru Rynny Grodzisko, będących odbiornikiem wód opadowych i roztopowych z nawierzchni projektowanej obwodnicy m. Człopa, przed odprowadzeniem wód do ww. cieku zastosować ich podczyszczenie z wykorzystaniem separatorów substancji ropopochodnych oraz osadników. Przepustowość

i sprawność ww. urządzeń winna być dostosowana do maksymalnych strumieni wód wprowadzanych do odbiornika oraz prognozowanych zawartości zanieczyszczeń zawartych w ww. wodach.

- Na terenach zalesionych dominują różnowiekowe monokultury sosnowe. Z gatunków roślin chronionych kolizji z projektowaną drogą znajdują się stanowiska kocanek piaskowych, bobrka trójlistnego, rókietnika pospolitego, fałdownika lśniącego, brodawkowca czystego, widłozebu wieloszczecinkowego i miotłowego, mokradłoszka i drabika drzewkowatego. Z roślin nadwodnych zinwentaryzowano rukiew wodną. Kocanki piaskowe i bobrek trójlistny należą do gatunków pospolicie występujących, natomiast wymienione powyżej mchy występują licznie na przyległych do inwestycji terenach, więc ich zniszczenie na trasie przebiegu obwodnicy nie powinno znacząco negatywnie wpłynąć na stan ich populacji w regionie. Należy również wskazać, iż są to gatunki szeroko rozpowszechnione. Ze względu na przyjęty sposób realizacji inwestycji nie przewiduje się zniszczenia rukwi wodnej, natomiast po wybudowaniu obiektu mostowego ze względu na wzrost ocienienia pod samym obiektem, mogą pogorszyć się jej warunki wzrostu na znikomym małym obszarze. W ramach przedsięwzięcia odtworzona zostanie strefa ekotonowa na odcinku od ok. 1+540 do km ok. 1+580 po obydwu stronach projektowanej estakady. Przy odtworzeniu wspomnianej strefy ekotonowej należy maksymalnie wykorzystać istniejące naturalne odnowienie oraz chronić je przed konkurencyjną roślinnością zielną. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie wskazuje, aby do zwalczania roślinności konkurencyjnej nie stosować środków chemicznych ochrony roślin.
- W ramach realizacji inwestycji dojdzie do zajęcia terenów leśnych o powierzchni ok 27,63 ha, gdzie wycinka prowadzona będzie w ramach gospodarki leśnej. Ponadto, poza obszarem leśnym w związku z kolizją planowanej inwestycji konieczna będzie wycinka drzew w ilości ok. 1200 sztuk. W obrębie tych zadrzewień nie stwierdzono chronionych gatunków. Stwierdzono występowanie pospolitych gatunków porostów, a na drzewie o numerze 850 odnotowano gniazdo pszczół niepodlegających ochronie. W związku z planowaną wycinką kolizyjnych drzew poza terenem leśnym należy dokonać nasadzeń zastępczych za drzewa wycięte poza terenami Lasów Państwowych, sadzonkami rodzimych gatunków drzew dostosowanych do typu siedliska, w stosunku 1:1 za każde wycięte drzewo. Do nasadzeń zastosować prawidłowo wyprodukowany materiał szkółkarski drzew: właściwie uformowanych, o wyprowadzonej koronie i prostym pniu oraz proporcjonalnej bryle korzeniowej, o obwodzie co najmniej 14 cm, tak aby w możliwie najkrótszym czasie mogły

pełnić takie same funkcje co drzewa usunięte. Posadzone drzewa przez co najmniej pierwsze 3 lata od ich posadzenia należy pielęgnować oraz prowadzić monitoring udatności i trwałości nasadzeń drzew. W przypadku stwierdzonego braku zachowania żywotności drzew, nasadzenia uzupełnić w stosunku 1:1 najpóźniej w następnym roku kalendarzowym, pielęgnować i regularnie podlewać przez kolejne 3 lata. Z przeprowadzonej kompensacji przyrodniczej należy przedłożyć sprawozdanie do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie.

- Przedmiotowe przedsięwzięcie będzie również kolidować ze stwierdzonymi chronionymi leśnymi siedliskami przyrodniczymi wymienionymi w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43 z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywy Siedliskowej): 9160 – grąd subatlantycki, 91E0 Łęgi wierzbowe, olszowe i jesionowe *Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe. Są to siedliska będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Uroczyska Puszcza Drawskiej PLH320046, w granicach którego będzie realizowane przedsięwzięcie. Przeprowadzona inwentaryzacja wykazała również występowanie fauny w badanym obszarze. Wyniki inwentaryzacji przyrodniczej przedstawionej w karcie informacyjnej przedsięwzięcia na przebiegu wariantu realizacyjnego wskazują, iż na trasie przedsięwzięcia, nie odnotowano stanowisk chronionych gatunków herpetofauny, a najbliższej przebiegu wariantu realizacyjnego, na podmokłych obszarach zlokalizowanych w odległości 120 m (km ok. 2+600) stwierdzono występowanie ropuchy szarej, żaby jeziorkowej, żaby wodnej, żaby trawnej, żaby moczarowej, zaskrońca zwyczajnego, jaszczurki żyworodnej. Również z danych będących w dyspozycji tut. organu wynika, że na obszarze Rynny Grodzisko obserwowano występowanie przedstawicieli herpetofauny. Wobec tego stwierdza się, że na obszarze prowadzonej inwentaryzacji znajdują się potencjalne miejsca występowania i rozrodu płazów oraz gadów. W związku z realizacją przedsięwzięcia, może zatem dojść do kolizji z trasami migracji płazów. Jak wskazano w karcie informacyjnej przedsięwzięcia, na przebiegu wariantu realizacyjnego 5A w km ok. 3+500-3+650 zastosowane zostaną czasowe wygrodzienia dla herpetofauny. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie wskazuje, iż prace ziemne należy prowadzić pod stałym nadzorem herpetologicznym, którego zadaniem będzie również konieczność wskazywania wygrodzień herpetologicznych w innych lokalizacjach na przebiegu inwestycji, niż wskazana powyżej, w przypadku gdy będzie zachodzić ryzyko przecięcia szlaków migracji płazów. Ponadto, przed przystąpieniem do prac teren inwestycyjny należy każdorazowo skontrolować pod kątem występowania przedstawicieli herpetofauny, a

ewentualnie stwierdzone osobniki odłowić i przenieść we właściwe dla nich siedliska z zachowaniem odpowiednich środków ostrożności. W granicy pasa budowy należy również unikać tworzenia się okresowych zastoisk wodnych stanowiących potencjalne miejsca rozrodu płazów. Tymczasowe wygradzenia powinny mieć wysokość w części nadziemnej minimum 50cm i zostać wkopane w grunt na głębokość minimum 15 cm. Płotki należy wykonać jako lite, z trwałego materiału, a ich górną część odgiąć pod kątem 45-90°. Ogrodzenie musi zostać wykonane w taki sposób aby uniemożliwić płazom przekraczanie go dołem, jak również wspinanie się i przechodzenie górą. Materiał, z którego ma zostać wykonane ogrodzenie musi umożliwiać odpowiedni i trwały naciąg, aby nie dopuścić do fałdowania. Wygradzenia na swoich końcach powinny mieć kształt litery U, aby zapobiec wydostawaniu się płazów poza obręb obszaru objętego nadzorem. Na końcach wygradzeń należy wkopać pojemnik o wysokości min. 40 cm z performowanym patykiem ułatwiającym wychodzenie drobnym zwierzętom, który powinien być monitorowany przez herpetologa. Analogicznie wygradzenia należy wykonać w przypadku stwierdzenia takiej konieczności przez nadzór przyrodniczy. W celu ograniczenia ryzyka przedostania się małych zwierząt (szczególnie płazów) do urządzeń kanalizacji deszczowej, przy projektowaniu elementów odwodnienia drogi należy uwzględnić poniższe wytyczne: wszystkie elementy odwodnienia mogące stanowić pułapki dla drobnych zwierząt wykonać w sposób zapewniający możliwość wydostania się z nich zwierząt lub zapewnić szczelność instalacji, wszelkie urządzenia kanalizacji deszczowej należy lokalizować w odległości minimum 50 m od zewnętrznej krawędzi najścięjszych przejść dla zwierząt, urządzenia takie jak piaskowniki, osadniki, studnie osadnikowe i separatory substancji ropopochodnych itp. muszą posiadać szczelne pokrywy, niedopuszczalne jest stosowanie urządzeń otwartych, wszystkie studzienki rewizyjne należy zaopatrzyć w pełne pokrywy o jak najmniejszej liczbie otworów obsługowych i możliwie najmniejszej średnicy, wszystkie studnie i niecki wpadowe należy zaopatrzyć w szczelną pokrywę górną z włazem rewizyjnym, w przypadku gdy studnie i niecki posiadają otwory wlotowe (na połączeniu z rowami), należy je zabezpieczyć w sposób utrudniający przedostawanie się do nich płazów do wnętrza obiektów poprzez wyposażenie otworów w kraty stalowe lub rząd pionowych prętów (płaskowników) – należy zastosować rozwiązania kompromisowe pomiędzy wielkością oczek (czym mniejsze tym lepsze zatrzymywanie zwierząt), a wymaganiami hydrologicznymi (czym mniejsze oczka, tym łatwiejsze blokowanie przepływu). Wielkość oczek kraty (odstępów między prętami) nie powinna być większa niż 2 cm, co zapewni zatrzymanie dorosłych płazów. Ponadto Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w

Szczecinie wskazuje na konieczność utrzymywania urządzenia w prawidłowym stanie technicznym i eksploatacyjnym, wykonywania co najmniej 2 razy w roku przeglądów eksploatacyjnych urządzeń podczyszczających wody opadowe i roztopowe, podejmowania niezwłocznie działania w przypadku zaistnienia w obrębie pasa drogowego obwodnicy zdarzenia powodującego wyciek szkodliwych substancji do studzienek wpustowych, przykanalików, wylotów ścieków skarpowych i dalej do rowów drogowych. W przypadku przedostania się szkodliwych substancji do studzienek wpustowych, przykanalików, wylotów, ścieków skarpowych i dalej do rowów drogowych należy dokonać ich dodatkowego czyszczenia. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie wskazuje, aby zbiorniki wód opadowych wygrodzić poprzez zastosowanie na metalowych ogrodzeniach podstawowych dogęszczonej siatki metalowej o oczkach o wymiarach 0,5x0,5 cm na wysokości 0-50 cm. Siatkę należy zakończyć przewieszka wychodzącą na zewnątrz linii ogrodzenia (pod kątem 45-90 stopni) o wymiarach 5-10 cm. Dopuszczenie płazów do zbiorników wód opadowych mogłoby skutkować śmiertelnością młodych płazów (zwykle wielkości kilku mm.) trudnych do zatrzymania nawet przez specjalistyczne ogrodzenia ochronne, śmiertelnością osobników dorosłych w trakcie prowadzenia stałych czynności obsługowych polegających na ich czyszczeniu, usuwaniu osadów dennych, pielęgnacji roślinności zbiorników retencyjnych, czy narażeniem na kumulacje wysokich stężeń zanieczyszczeń pochodzących z pasa drogowego, z którego część wykazuje oddziaływanie toksyczne oraz muta- i kancerogenne w stosunku do zwierząt. Uwzględniając fakt, iż dla płazów szczególnie ważne są doliny cieków, wokół których się koncentrują, w celu zapewnienia możliwości migracji oraz zachowania dogodnego dla bytowania tej grupy zwierząt siedliska, przedmiotowa droga poprowadzona zostanie wyżej wspomnianym mostem nad rzeką Cieszynką, a w obszarze Rynny Grodzisko w nasypie z przepustem. Ponadto w odniesieniu do herpetofauny prowadzony będzie monitoring liczebności na odcinku km 3+500 do km ok. 3+650, celem oceny skuteczności zastosowanych rozwiązań technologicznych ograniczających negatywne oddziaływanie inwestycji na tę grupę zwierząt. Zdaniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie powyższe rozwiązania powinny ograniczyć negatywny wpływ przedsięwzięcia na tę grupę zwierząt.

- Odnośnie przedstawicieli ssaków na obszarze planowanej inwestycji w pasie o szerokości 1 km stwierdzono ogółem 9 gatunków średnich i dużych ssaków tj.: łoś, jelenia szlachetnego, dzika, sarnę, lisa, borsuka, bobra europejskiego oraz zająca szaraka. Faunę drobnych ssaków reprezentowały: jeż, kret oraz karczownik ziemnowodny. Odnotowano

również odchody kuny. Powyższe gatunki są szeroko rozpowszechnione na terenie Polski, tak więc zajęcie terenu pod budowę obwodnicy nie powinno znacząco negatywnie wpływać na stan ich populacji. Na etapie funkcjonowania drogi bezkolizyjna migracja zwierząt zostanie zapewniona dzięki zaprojektowanym przejściom dla zwierząt zlokalizowanych w km 1+600.

- Estakada nad doliną rzeki Cieszynki - przejście dolne zespolone z ciekim o prześwicie pionowym min. 5 m oraz przęsła o rozpiętości min. 40 m dla dużej i średniej fauny, w km 3+590 - nasyp Rynna Grodzisko - duże przejście dla zwierząt - nasyp wraz z dwoma obiektami inżynierskimi w formie sklepienia o szerokości w świetle min. 10 m i prześwicie pionowym min. 5,50 w kluczu. W km 4+100 zaplanowano przejście po powierzchni drogi. W przypadku tego przejścia należy zastosować ograniczenia przedstawione w punkcie p) niniejszej decyzji. Należy zastosować również nasadzenia przy przejściach dla zwierząt, w celu minimalizacji efektu "obcego elementu" w strukturze krajobrazu. W rejonie projektowanego przejścia dla zwierząt należy dopuszczać i wspierać spontaniczną ekspansję i naturalną sukcesję roślinności, z ograniczeniami do minimum wszelkich zabiegów gospodarczych związanych z utrzymaniem roślinności, kształtowania trawiastej pokrywy roślinnej pod powierzchnią przejść dolnych (w zasięgu strefy usłonecznionej) przez wysiew gatunków traw o średnim i wysokim pokroju. Ponadto przez okres 5 lat należy prowadzić monitoring przyrodniczy w zakresie i zgodnie z metodyką zatwierdzoną przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, natomiast harmonogram tego monitoringu należy przedłożyć przed przystąpieniem do eksploatacji inwestycji ww. organowi.
- Bezpośrednio w obszarze realizacji inwestycji tj. w dolinie rzeki Cieszynki stwierdzono obszar żerowiska nietoperzy. Realizacja inwestycji spowoduje ograniczenie miejsca żerowiskowego dla nietoperzy, jednakże w ocenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie ubytek żerowisk będzie częściowy i lokalny, a dostępność zbliżonych żerowisk poza terenem inwestycyjnym daje podstawę do stwierdzenia, iż oddziaływanie przedmiotowej inwestycji na tą grupę ssaków nie będzie znacząco negatywne. Ponadto, w ramach przedsięwzięcia w związku z utratą części starodrzewia, które jest optymalnym miejscem schronienia dla nietoperzy, zostaną rozmieszczone skrzynki dla nietoperzy, w celu rekompensaty za utracone siedliska. Stwierdzenie aktywności nietoperzy w sąsiedztwie rzeki Cieszynki wskazuje na wykorzystywanie cieku jako siedliska żerowiskowego, stąd lokalizacja mostu nad ciekim, z wyniesieniem ruchu pojazdów ponad poziom terenu może stanowić zagrożenie kolizją z pojazdami dla

przelatujących ssaków. W związku z tym w miejscu realizacji mostu nad rzeką Cieszynką, gdzie zaplanowane przejście dolne zespolone z ciekim, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie wskazał na konieczność wyposażenia mostu w obustronne osłony przeciwoślśnieniowe, o wysokości min. 2,5 m, które winny być wykonane z nieprzezroczystego materiału i zamontowane na całej długości obiektu oraz co najmniej 50 m od jego krawędzi w każdą stronę. Zastosowanie ekranowania przejścia dolnego stanowić będzie zatem rozwiązanie minimalizujące nie tylko efekt bariery behawioralnej dla zwierząt wykorzystujących przejście do migracji w poprzek drogi, ale również ograniczające ryzyko kolizji echolokującej chiropterofauny z przejeżdżającymi pojazdami.

- Przedmiotowa inwestycja koliduje z dwoma miejscami stale podmokłymi, tj. rzeką Cieszynką oraz obszarem Rynna Grodzisko. Z przedłożonej dokumentacji wynika, że w rejonie ww. obszarów nie wykazano obecności gatunków chronionych, niemniej nie można wykluczyć ich występowania. Realizacja przedmiotowej inwestycji nie wiąże się jednak z ingerencją w koryto ciek, stąd nie spowoduje zmian w warunkach hydromorfologicznych rzeki, w szczególności nie spowoduje zmian w warunkach struktury i składu podłoża, ciągłości ciek. Tym samym warunki siedliskowe organizmów wodnych winny pozostać niezmienione wskutek realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia inwestycyjnego, podobnie jak stan zachowania gatunków ichtiofauny bytującej/migrującej przedmiotowym ciekim. Niemniej jednak prace w obrębie ciek należy prowadzić pod nadzorem przyrodniczym, który przed przystąpieniem do prac przeprowadzi wizję terenową i na podstawie stwierdzonych uwarunkowań określi możliwy termin prowadzenia prac.
- Wariant realizacyjny przebiega również przez obszary będące miejscem występowania ptaków, na których oprócz gatunków szeroko rozpowszechnionych i pospolicie występujących w kraju takich jak m.in. pełzacz leśny, modraszka, bogatka, krętogłów, kowalik, szpak, krzyżówka, rudzik, włośchatka, pliszka siwa, dzięcioł czarny, dzięcioł duży, dzięcioł zielony, występują również gatunki rzadsze oraz gatunki wymienione w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej, tj. gąsiorek i lerka. W celu zminimalizowania oddziaływania inwestycji na ornitofaunę, prace związane ze zdjęciem wierzchniej warstwy ziemi, wycinkę drzew i krzewów kolidujących z realizacją planowanego przedsięwzięcia należy przeprowadzić poza okresem lęgowym ptaków lub po dokonaniu przez nadzór przyrodniczy przeglądu terenu przed rozpoczęciem prac budowlanych pod kątem występowania stanowisk gatunków chronionych, a w przypadku stwierdzenia zagrożenia prowadzenia robót budowlanych dla chronionych gatunków, podjęcie odpowiednich działań przewidzianych w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Ponadto,

w celu działań minimalizujących, które zrekompensują utratę potencjalnych siedlisk dziuplaków, ze względu na planowaną wycinkę drzew, w uzgodnieniu i we współpracy z ornitologiem oraz Nadleśnictwem Człopa należy zamontować budki lęgowe dla ptaków: typ A1 – sztuk 45; typ A – sztuk 50; typ B – sztuk 20; typ D – sztuk 6; typ E – sztuk 7 oraz 40 sztuk skrzynek dla nietoperzy. Po wykonaniu tych działań należy przedłożyć sprawozdanie z przeprowadzonych czynności Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Szczecinie. W sprawozdaniu należy podać m.in. liczbę zamontowanych budek lęgowych dla ptaków i skrzynek dla nietoperzy, ich lokalizację wraz uzasadnieniem wyboru danej lokalizacji wraz z dokumentacją fotograficzną. Zamontowane budki należy kontrolować i czyścić w uzgodnieniu z pracownikami miejscowego nadleśnictwa, poza okresem lęgowym ptaków.

- W przypadku prowadzenia prac budowlanych w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących drzew, należy je zabezpieczyć na okres przebudowy drogi, np. poprzez owinięcie matami słomianymi. Po zakończeniu prac należy wykonać demontaż zabezpieczenia. Prace w obrębie strefy korzeniowych należy wykonywać ręcznie (minimalny obszar robót do ręcznego wykonania należy przyjąć według obrysu korony drzewa) najlepiej w czasie pochmurnej, deszczowej pogody, a odsłonięte korzenie należy jak najszybciej przykryć gruntem. W obrębie strefy korzeniowej nie należy składować żadnych materiałów budowlanych, zwłaszcza kruszyw, cementu, cegieł, betonu, lepiszczy, wapna i płynnych chemikaliów, które mogłyby prowadzić do skażenia i pogorszenia warunków glebowych. Nie należy również składować stali i ciężkich elementów konstrukcyjnych, ani wylewać wody z oczyszczania terenu prac. W przypadku konieczności obciążania gruntu w obrębie strefy korzeniowej, należy uprzednio ją zabezpieczyć poprzez usypanie minimum 20 cm warstwy piasku w zasięgu strefy korzeniowej drzew oraz ułożenie na tak przygotowanej nawierzchni prefabrykowanych płyt betonowych. Na czas przerw roboczych zabezpieczyć wykopki budowlane przed możliwością przedostania się do nich drobnych zwierząt. Regularnie, minimum raz dziennie, kontrolować teren prowadzonych prac, a zwłaszcza wykopków budowlanych, pod kątem ewentualnego uwięzienia w nich zwierząt. Wszelkie zwierzęta, które dostaną się do wykopków, należy przenieść w oddalone, bezpieczne, odpowiednie dla danego gatunku miejsce, zgodnie z przepisami prawa oraz pod nadzorem przyrodniczym.
- Z uwagi na stwierdzone uwarunkowania przyrodnicze terenu inwestycyjnego, prace związane z realizacją obwodnicy należy prowadzić pod nadzorem przyrodniczym, który przed rozpoczęciem prac budowlanych sprawdzi teren pod kątem występowania stanowisk

gatunków chronionych, a w przypadku stwierdzenia zagrożenia prowadzenia robót budowlanych dla chronionych gatunków, podejmie odpowiednie działania przewidziane w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916). Wskaże również lokalizację tymczasowych wygrodzeń herpetologicznych na odcinkach projektowanej drogi przecinającej szlaki migracji płazów. Będzie również nadzorował, aby prace były realizowane zgodnie z warunkami określonymi w niniejszym postanowieniu. Zadaniem nadzoru przyrodniczego będzie także podjęcie dodatkowych działań ochronnych w przypadku stwierdzenia zagrożenia w trakcie prowadzenia robót budowlanych oraz przeszkolenia pracowników wykonawcy w zakresie sposobów postępowania w przypadku stwierdzenia na terenie budowy zwierząt.

- Przy spełnieniu powyższych warunków realizacja inwestycji i jej późniejsze funkcjonowanie nie będzie miała znacząco negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze i nie wpłynie na zmniejszenie bioróżnorodności obszaru.
- Odnośnie obszarów chronionych na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, przedmiotowa inwestycja będzie przebiegała w granicy obszaru chronionego krajobrazu Puszcza nad Drawą, obszaru Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016, oraz częściowo w granicy obszaru Natura 2000 Uroczyska Puszczy Drawskiej PLH320046.
- Przedmiotowe przedsięwzięcie stanowi inwestycję celu publicznego w myśl art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r., poz. 344). w związku z tym, zastosowanie ma odstępstwo od zakazów wskazane w art. 24 ust. 2 pkt. 3 ustawy o ochronie przyrody. Przepis ten stanowi, że zakazy, o których mowa w ust. 1 – 1b nie dotyczą realizacji inwestycji celu publicznego. W związku z czym realizacja przedmiotowej inwestycji nie naruszy reżimu prawnego obowiązującego na ww. obszarze chronionego krajobrazu.
- Obszar Natura 2000 Lasy Puszczy Nad Drawą PLB320016, wyznaczono jako obszar specjalnej ochrony ptaków Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000, w związku z wypełnieniem zobowiązań Polski wynikającej z Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa tzw. Dyrektywy Ptasiej (Dz. Urz. UE L 20/7 z 26.01.2010). Dla obszaru Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą obowiązuje plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, Gorzowie Wielkopolskim i Poznaniu z dnia 29 października 2021 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2021 r.,

poz. 4596). Powyższy dokument określa m.in. istniejące i potencjalne zagrożenia dla zachowania właściwego stanu siedlisk i gatunków będących przedmiotami ochrony, cele działań ochronnych, działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania. Ww obszar Natura 2000 został powołany ze względu na ochronę dziko występujących gatunków ptaków, a także utrzymania ich siedlisk w niepogorszonym stanie. W ostoi ptasiej Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016 obejmującej większą część dużego kompleksu leśnego na równinie sandrowej, położonej w środkowym i dolnym biegu rzeki Drawy, występuje co najmniej 38 gatunków ptaków z załącznika I Dyrektywy Ptasiej i 14 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Jest to jedna z najważniejszych ostoi puchacza oraz kilku gatunków ptaków drapieżnych w Polsce. Obszar ten stanowi ważne zimowisko łabędzia krzykliwego (do 150 osobników) i jedno z najważniejszych w Polsce lęgówisk żurawia. W okresie lęgowym obszar zasiedla powyżej 2% populacji krajowej bielika (PCK) i puchacza (PCK), a także co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: błotniak stawowy, bocian czarny, kania czarna (PCK), kania ruda (PCK), orlik krzykliwy (PCK), lelek, muchołówka mała, rybitwa czarna, rybołów (PCK), trzmielojad i gągoł. Przedmiotami ochrony przedmiotowego obszaru Natura 2000 są: perkoz dwuczuby *Podiceps cristatus*, bąk *Botaurus stellaris*, bączek *Ixobrychus minutus*, czapla siwa *Ardea cinerea*, bocian czarny *Ciconia nigra*, łabędź niemy *Cygnus olor*, łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus*, gęgawa *Anser anser*, gągoł *Bucephala clangula*, nurogęs *Mergus merganser*, trzmielojad *Pernis apivorus*, kania czarna *Milvus migrans*, kania ruda *Milvus milvus*, bielik *Haliaeetus albicilla*, błotniak stawowy *Circus aeruginosus*, orlik krzykliwy *Aquila pomarina*, rybołów *Pandion haliaetus*, żuraw *Grus grus*, słonka *Scolopax rusticola*, samotnik *Tringa ochropus*, rybitwa czarna *Chlidonias niger*, siniak *Columba oenas*, puchacz *Bubo bubo*, sóweczka *Glaucidium passerinum*, włośchatka *Aegolius funereus*, lelek *Caprimulgus europaeus*, zimorodek *Alcedo atthis*, dzięcioł czarny *Dryocopus martius*, muchołówka mała *Ficedula pana*, zielonka *Porzana parva*, kropiatka *Porzana porzana*.

- W ramach przeprowadzonej analizy oddziaływania przedsięwzięcia na przedmiotowy obszar Natura 2000 analizowano zarówno wyniki przeprowadzonej inwentaryzacji przyrodniczej, jak i posiadane materiały podstawowe do planu zadań ochronnych. Zgodnie z wynikami inwentaryzacji przyrodniczej przeprowadzonej na potrzeby niniejszego postępowania na całym obszarze wszystkich wariantów przedsięwzięcia stwierdzono 13 gatunków ptaków, których populacje lęgowe są przedmiotem ochrony ww. obszaru Natura 2000 tj. zimorodka (1 para lęgowa), gęgawę (1 para lęgowa), orlika krzykliwego (1 rewir

łęgowej), gągoła (10 par łęgowych), błotnika stawowego (3 pary łęgowe), łabędzia niemego (5 par łęgowych), dzięcioła czarnego (13 par łęgowych), żurawia (11 par łęgowych), nurogęsi (1 para łęgowa), kani rudej (2 rewiry łęgowe), perkoza dwuczubego (4 pary łęgowe), słonkę (4 samce), samotnika (3 pary łęgowe). Waloryzowany obszar był również miejscem odpoczynku i żerowania populacji migrującej żurawia, dla którego maksymalna liczebność w okresie wędrówki wiosennej wyniosła 62 osobniki. Odnosząc się do przebiegu wariantu realizacyjnego 5A, należy wskazać, że będzie on kolidował z rewirem łęgowym kani rudej, na jego krańcowym obszarze nie powodując jego fragmentacji. Wyznaczony rewir łęgowy ma powierzchnię ok. 75ha i znajduje się na przebiegu wariantu realizacyjnego od km ok 2+500 do km ok. 2+800, zaś w wyniku realizacji przedsięwzięcia zakresem inwestycji objęty zostanie obszar o powierzchni ok 2,3ha. Na kolizyjnym obszarze nie wykazano jednak obecności siedlisk rozrodczych kani rudej. Wobec powyższego, w wyniku realizacji przedsięwzięcia nie dojdzie do całkowitej utraty siedlisk łęgowych, a jedynie do pogorszenia jakości siedlisk żerowiskowych spowodowanego utratą ich części w wyniku zajęcia fragmentu tego obszaru pod projektowany obiekt drogowy. Zgodnie z planem zadań ochronnych ww, obszaru Natura 2000, w stosunku do kani rudej, zagrożeniem są inne typy zabudowy (E01.04) – zabudowa drogowa wraz z towarzyszącą jej infrastruktura. Natomiast celem działań ochronnych dla tego gatunku jest utrzymanie stanu ochrony gatunku w obszarze przynajmniej na obecnym poziomie, a także utrzymanie populacji w obszarze na poziomie 9 par. Biorąc powyższe pod uwagę, w wyniku realizacji przedmiotowej inwestycji, nie ma ryzyka niedotrzymania ww. celów ochrony w stosunku do kani rudej ujętych w planie zadań ochronnych i znacząco negatywnego oddziaływania na ten gatunek w obszarze Natura 2000. Kolejne gatunki ptaków, stanowiące przedmioty ochrony ww. Natura 2000 zgodnie z wynikami inwentaryzacji przyrodniczej odnotowano w rejonie planowanego przedsięwzięcia na obszarze rozlewiska Rynna Grodzisko i są to żuraw, zimorodek oraz samotnik. Zgodnie z zapisami planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016 zagrożeniem dla powyższych gatunków jest zmiana stosunków wodnych, melioracje i osuszanie, co może doprowadzić do pogorszenia warunków siedliskowych. Planowany nasyp będzie przecinał obszar rozlewiska, jednak nie doprowadzi to do zniszczenia miejsc występowania ww. gatunków odnotowanych w sąsiedztwie przebiegu wariantu realizacyjnego. Może co prawda dojść do okresowego pogorszenia warunków wodnych obszaru przyległego, ale zastosowane przez inwestora rozwiązania projektowe nie doprowadzą do osuszenia omawianego obszaru rozlewiska oraz zaburzenia stosunków wodnych w tym rejonie, co jednocześnie wskazuje

na brak znacząco negatywnego oddziaływania na jakość siedlisk stwierdzonych tam gatunków ptaków. Zgodnie z zapisami planu zadań ochronnych dla większości gatunków ptaków stanowiących przedmioty ochrony omawianego obszaru Natura 2000 celem ochrony jest utrzymanie obecnego właściwego stanu ochrony oraz utrzymanie populacji gatunku na minimalnym poziomie, w odniesieniu do zimorodka jest to 70 par lęgowych, żurawia – 320 par lęgowych, samotnika – 80 par lęgowych. W odniesieniu do wariantu realizacyjnego projektowanej obwodnicy nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania na ww. gatunki ptaków stanowiących przedmioty ochrony ww. obszaru Natura 2000, z uwagi na nieznaczący ubytek dogodnych dla nich siedlisk w odniesieniu do powierzchni całego obszaru Natura 2000. Zdaniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska realizacja inwestycji i jej późniejsze funkcjonowanie nie zagrozi wartościom przyrodniczym stanowiącym cele ochrony ww. obszaru Natura 2000, a tym samym nie naruszy spójności i integralności obszarów Natura 2000.

- Dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Puszczy Drawskiej PLH320046 obowiązuje plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, Gorzowie Wielkopolskim oraz Poznaniu z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Puszczy Drawskiej PLH320046 (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2022 r., poz. 5136). Przedmiotami ochrony tego obszaru Natura 2000 są 3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic (*Charetea*), 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaeion*, *Potamion*, 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników *Ranunculion fluitantis*, 6120 Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*), 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*), 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*), 6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo - fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe)), 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe), 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio - Caricetea*), 7210 Torfowiska nakredowe (*Cladietum marisci*, *Caricetum buxbaumii*, *Schoenetum nigricantis*), 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo - Fagetum*), 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galioodorati - Fagenion*), 9160 Grąd subatlantycki (*Stellario - Carpinetum*), 9170 Grąd

środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio – Carpinetum, Tilio–Carpinetum), 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercion robori – petraeae*), 91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi – Betuletum pubesscentis*, *Vaccinio uliginosi – Pinetum*, *Pino mugo – Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii – Piceetum*), brzozowososnowe bagienne lasy borealne, 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo – fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, *olsy źródliskowe*), 91T0 Sosnowy bór chrobotkowy (*Cladonio – Pinetum* i chrobotkowa postać *Peucedano – Pinetum*), zatoczek łąkliwy (*Anisus vorticulus*), kumak nizinny *Bombina bombina*, wilk *Canis lupus*, bóbr europejski *Castor fiber*, kozioróg dębosz (*Cerambyx cerdo*), koza (*Cobitis taenia*), głowacz białopłetwy (*Cottus gobio*), żółw błotny (*Emys orbicularis*), sierpowiec błyszczący (*Hamatocaulis vernicosus*), Minóg strumieniowy (*Lampetra planeri*), zalotka większa (*Leucorhina pectoralis*), lipiennik Loesela (*Liparis loeselli*), elisma wodna (*Lurionium natans*), wydra *Lutra lutra*, czerwonończyk nieparek (*Lycaena dispar*), piskorz (*Misgurnus fossilis*), nocek duży (*Myotis myotis*), trzepla zielona (*Ophiogomphus cecilia*), pachnica dębowa *Osmoderma eremita*, różanka (*Rhodeus amarus*), łosoś atlantycki (*Salmo salar*), traszka grzebieniasta (*Triturus cristatus*), skójka gruboskorupowa (*Unio crassus*), poczwarówka zwężona (*Vertigo angustior*), poczwarówka Geyera (*Vertigo geyeri*), poczwarówka jajowata (*Vertigo moulinsiana*). Realizacja projektowanej drogi będzie skutkowałą zniszczeniem około 286,402 m² siedliska o kodzie 9160, co stanowi 0,003% powierzchni siedliska w ostoi oraz 17829,43 m² siedliska kodzie 91E0, co stanowi 0,123% powierzchni siedliska w ostoi. Kolizyjne siedliska przyrodnicze stanowią przedmioty ochrony ww. obszaru Natura 2000. Zgodnie z zapisami planu zadań ochronnych dla ww. obszaru Natura 2000, celem ochrony dla siedliska przyrodniczego 91E0 jest utrzymanie jego powierzchni na poziomie 1445 ha z uwzględnieniem naturalnych procesów, natomiast dla siedliska 9160 utrzymanie jego stabilnej powierzchni na poziomie 830 ha siedliska. Biorąc pod uwagę znikomy ubytek powierzchni ww. siedlisk w związku z realizacją przedmiotowej inwestycji, nie przewiduje się niedotrzymania celów ochrony wskazanych w planie zadań ochronnych. W ramach rekompensaty za zniszczone fragmenty ww. siedlisk przyrodniczych inwestor zobowiązał się zastosować następujące działania kompensacyjne: w odniesieniu do siedliska 9160 - stosowanie rębni stopniowych z wydłużonym okresem odnowienia, eliminacja podczas trzebieży gatunków obcych ekologicznie i geograficznie (świerk, modrzew, dąb czerwony), podczas cięć pozostawić drzewa zamierające lub martwe. Powyższe zabiegi stosowane będą 1 raz w roku przez okres 3 lat na dz. nr 8213, 8256,8070/1 obr. Człopa Podgórze; w odniesieniu do siedliska 91E0 – eliminacja gatunków

obcego pochodzenia tj. topola kanadyjska, tawuła japońska. Wskazane powyżej działania kompensujące, wpisują się w działania ochronne wskazane dla ww. siedlisk, w planie zadań ochronnych. Zabieg stosowany będzie 1 raz do roku przez okres 3 lat na dz. nr 8071, 8239/3, 8258/3 obr. Człopa. Mając na uwadze skalę zniszczeń, stan zachowania oraz wskazane w niniejszej decyzji działania minimalizujące, w ocenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, realizacja inwestycji i jej późniejsze funkcjonowanie nie spowoduje obniżenia oceny stanu zachowania siedlisk oraz nie obniży perspektyw ich ochrony. Ponadto w celu określenia skuteczności i funkcjonalności zastosowanych działań minimalizujących, przez okres 5 lat od momentu oddania drogi do eksploatacji należy prowadzić monitoring warunków hydrologicznych oraz zmian składu gatunkowego roślinności na odcinku od km ok 1+540 do ok 1+978 w zakresie siedliska 91E0. Jak wskazano w przedłożonej dokumentacji, w ramach odtworzenia strefy ekotonowej w miejscach kolizji z ww. siedliskami przyrodniczymi zostaną dokonane nasadzenia dogęszczające wzdłuż linii brzegowej lasu, z uwzględnieniem aktualnie panujących warunków siedliskowych, z wykluczeniem stosowania gatunków obcych. Ekotony będą wprowadzane według zasady od pasa drogowego: trzy rzędy zmieszanych drzew i krzewów aż do granicy drzewostanów. W strefach ekotonowych nie będą stosowane gatunki drzew owocowych zachęcające zwierzyńę do zbliżania się do pasa drogowego, przekraczania grodzień i związanego z tym zagrożenia dla ruchu pojazdów.

- W odniesieniu do gatunków zwierząt stanowiących przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Uroczyska Puszcza Drawskiej PLH32046, należy wskazać, że z materiałów podstawowych do planu zadań ochronnych oraz wyników inwentaryzacji przyrodniczej stanowiącej załącznik do karty informacyjnej przedsięwzięcia wynika, że na przebiegu wariantu realizacyjnego nie stwierdzono występowania ich siedlisk. Niemniej jednak nie można wykluczyć na obszarze przedsięwzięcia przemieszczania się takich gatunków jak: wydra, wilk czy kumak nizinny, dla których zagrożeniem wskazanym w planie zadań ochronnych jest budowa dróg powodująca wzrost śmiertelności, a w stosunku do kumaka nizinnego ograniczenie możliwości przemieszczania się pomiędzy miejscami rozrodu, a także ograniczenie powierzchni siedlisk lądowych gatunku. Należy jednak wskazać, że w miejscu przecięcia szlaków przemieszczania się zwierząt powstaną przejścia dla zwierząt oraz zastosowane będą tymczasowe wygrodzienia herpetologiczne. Prace ziemne w okresie budowy, co prawda będą miały wpływ na potencjalnie występującą faunę jednak będzie on okresowy i przemijający, a wskazane w postanowieniu Regionalnego Dyrektora ochrony Środowiska w Szczecinie terminy prowadzenia prac w kontekście tarła ryb oraz

zastosowana technologia budowy ograniczą negatywne oddziaływanie na zachowanie w ostoi populacji gatunków ryb, w tym kozy której tarło trwa od maja do początku lipca.

- Przedmiotowa inwestycja przecina ponadto obszar korytarzy ekologicznych o znaczeniu krajowym. Północna część inwestycji pozostaje w zasięgu korytarza ekologicznego „Puszcza Drawska” GKPn-25. Jednakże jak wskazano wyżej zespół projektowanych przejść dla zwierząt w ocenie organu zapewni utrzymanie drożności szlaków migracji. Ponadto w celu potwierdzenia powyższego, nałożono na inwestora obowiązek prowadzenia monitoringu przyrodniczego, który należy prowadzić w zakresie i zgodnie z metodyką zatwierdzoną przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, natomiast harmonogram tego monitoringu należy przedłożyć przed przystąpieniem do eksploatacji inwestycji wspomnianemu organowi.
- Na etapie realizacji przedsięwzięcia, w miejscach prowadzenia robót budowlanych może dojść do krótkotrwałego pogorszenia walorów krajobrazowych na skutek obecności maszyn budowlanych, środków transportu, składowania materiałów wykorzystywanych w trakcie budowy, rozkopania warstwy gleby, usunięcia roślinności, jednakże będą one czasowe i po zakończeniu budowy ustąpią. Droga będzie nowym elementem w krajobrazie. W wyniku realizacji inwestycji dojdzie do zmiany istniejącego krajobrazu, związanej szczególnie z planowaną wycinką lasów, jednak wycinka ta prowadzona będzie zgodnie z gospodarką leśną. Poza tym dokonane zostaną nasadzenia zastępcze za drzewa usuwane poza lasami oraz odtworzone zostaną strefy ekotonowe w wybranych lokalizacjach wskazanych powyżej.
- Nie przewiduje się także, aby funkcjonowanie inwestycji miało znaczący wpływ na ogólną wielkość emisji gazów cieplarnianych, a tym samym na zmiany klimatu . Ocenia się również, że postępujące zmiany klimatu i jego potencjalne skutki nie będą miały wpływu na planowane przedsięwzięcie.
- Ze względu na rodzaj inwestycji i zastosowane technologie nie przewiduje się wystąpienia katastrofy naturalnej i budowlanej zarówno na etapie realizacji jak i funkcjonowania planowanego przedsięwzięcia.
- Planowane przedsięwzięcie ze względu na swój charakter i lokalne oddziaływanie na środowisko nie będzie powodować oddziaływania transgranicznego.
- Nie przewiduje się likwidacji planowanej inwestycji, jednak gdyby do tego doszło, oddziaływanie na etapie ewentualnej likwidacji przedsięwzięcia będzie wiązało się z prowadzeniem prac rozbiórkowych, w związku z czym należy spodziewać się powstania

oddziaływań takich, jak na etapie realizacji przedsięwzięcia. Powstające na tym etapie uciążliwości będą krótkotrwałe, natomiast wykonanie poszczególnych prac likwidacyjnych przy uwzględnieniu aktualnie obowiązujących przepisów w zakresie ochrony środowiska, nie spowoduje negatywnego oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska.

W dniu 04.07.2023 r. zgodnie z art.10 *ustawy Kpa* zawiadomiono strony o zakończeniu postępowania dowodowego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i możliwości zapoznania się z całością dokumentacji i złożenia ewentualnych uwag. Ponadto informację umieszczono w publicznie dostępnym wykazie danych o środowisku, stronie internetowej BIP Urzędu Miejskiego w Tucznie oraz na tablicach ogłoszeń: Urząd Miejski w Tucznie (04.07.2023 r.), Urząd Miasta i Gminy Człopa (05.07.2023 r.), Sołectwa Trzebin (06.07.2023 r.), Sołectwa Dzwonowo (05.07.2023 r.), Sołectwa Bukowo (05.07.2023 r.) oraz Sołectwa Jaglice (05.07.2023 r.).

W wyznaczonym terminie wpłynęły następujące uwagi oraz wnioski:

- opinia Klubu Przyrodników z dnia 05.07.2023 r. (dekretacja: 06.07.2023 r.);
- dwa wnioski wraz z uwagami od mieszkańców m. Człopa z dnia 10.07.2023 r. (data wpływu: 12.07.2023 r., dekretacja: 13.07.2023 r.);
- sprzeciw przedsiębiorstwa oraz mieszkańca m. Golin z dnia 15.07.2023 r.(data wpływu: 19.07.2023 r., dekretacja: 20.07.2023 r.);
- pismo uczestnika na prawach strony Stowarzyszenie Kraina Dzierżykraja z dnia 20.07.2023 r.(data wpływu: 21.07.2023 r., dekretacja: 24.07.2023 r.)

Teren, na którym ma być zlokalizowane przedsięwzięcie nie jest objęty uchwalonym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Na podstawie informacji zawartych w przedłożonych dokumentach stwierdzono brak możliwości wystąpienia oddziaływań o znacznej wielkości i złożoności, w tym nie przewiduje się ponadnormatywnego oddziaływania na poszczególne elementy środowiska takie jak panujący klimat akustyczny, powietrze, wody powierzchniowe i podziemne. Inwestycja nie spowoduje znacznego pogorszenia stanu środowiska w stosunku do stanu istniejącego. Planowane zamierzenie będzie miało zasięg lokalny, nie zachodzi możliwość generowania przez nie oddziaływań o charakterze transgranicznym.

Analizując usytuowanie przedsięwzięcia, z uwzględnieniem możliwego zagrożenia dla środowiska, w szczególności przy istniejącym użytkowaniu terenu, zdolności samooczyszczania się środowiska i odnawiania się zasobów naturalnych, walorów przyrodniczych i krajobrazowych, uwzględniając rodzaj, charakter i skalę przedsięwzięcia oraz jego lokalizację stwierdzono, że planowane przedsięwzięcie nie będzie negatywnie oddziaływać na obszary i elementy środowiska przyrodniczego wymienione w art. 63 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 202 r. poz. 1094 z późn. zm.)

Ustalono iż planowane przedsięwzięcie:

- nie spowoduje pogorszenia warunków areosanitarnych, akustycznych oraz zagrożenia jakości powietrza i jakości wód;
- nie spowoduje pogorszenia stanu środowiska naturalnego;
- nie spowoduje powstawania odpadów niemożliwych do utylizacji i zanieczyszczenia gleby.

Ustalono, że przedmiotowe przedsięwzięcie nie będzie ponadnormatywnie oddziaływać na środowisko, w tym przy zastosowaniu rozwiązań chroniących środowisko nie pogorszy jakości i stanu wód powierzchniowych i podziemnych oraz nie wpłynie negatywnie na osiągnięcie celów środowiskowych jednolitych części wód.

Po zapoznaniu się z przedłożonymi dokumentami, przeanalizowaniu parametrów przedsięwzięcia, zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 z późn. zm.) w związku art. 63 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.), uwzględniając postanowienie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, opinie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wałczu oraz opinię Dyrektora Zarządu Zlewni w Pile Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, – odstąpienie od obowiązku przeprowadzenia oceny jego oddziaływania na środowisko jest uzasadnione.

Mając na uwadze spełnienie wymogów w zakresie ochrony środowiska, powyższe okoliczności faktyczne i prawne oraz biorąc pod uwagę całokształt materiału dowodowego w

sprawie, w tym uwagi i wnioski stron postępowania oraz wyszególnione w uzasadnieniu uwagi stron, organów i lokalnej społeczności Burmistrz Tuczna wydał decyzję jak w sentencji.

Zgodnie z art. 72 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.), decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dołącza się do wniosku o wydanie decyzji, o których mowa w ust. 1 ww. ustawy. Wniosek ten powinien być złożony nie później niż przed upływem 6 lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna z zastrzeżeniem ust. 4 i 4b.

Zgodnie z art. 72 ust. 4 ww. ustawy złożenie wniosku może nastąpić w terminie 10 lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna, o ile strona, która złożyła wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych, lub podmiot na który przeniesiona została ta decyzja, otrzymali przed upływem terminu 6 lat od organu, który wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, stanowisko, że realizacja planowanego przedsięwzięcia przebiega etapowo oraz że aktualne warunki realizacji przedsięwzięcia określone w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Dane o niniejszej decyzji zostaną włączone do publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informację o środowisku i jego ochronie, na podstawie art. 21 ust. 2 pkt. 9 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.)

Mając na uwadze powyższe okoliczności faktyczne i prawne oraz biorąc pod uwagę całokształt materiału dowodowego w sprawie, w tym uwagi i wnioski stron postępowania oraz wyszególnione w uzasadnieniu uwagi stron, organów i lokalnej społeczności Burmistrz Tuczna wydał decyzję jak w sentencji.

Integralną częścią przedmiotowej decyzji jest charakterystyka przedsięwzięcia.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji służy odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Koszalinie za pośrednictwem Burmistrza Tuczna w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

Zgodnie z art. 127a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.) w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia Burmistrzowi Tuczna oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, co oznacza, że decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu i brak jest możliwości zaskarżenia decyzji do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Nie jest możliwe skuteczne cofnięcie oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania.

Decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dołącza się do wniosku o wydanie decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 oraz do zgłoszeń, o których mowa w ust. 1a ustawy z dnia 03 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.). Złożenie wniosku lub dokonanie zgłoszenia powinno nastąpić nie później niż przed upływem sześciu lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna z zastrzeżeniem ust. 4 i 4b ww. ustawy.

Załącznik: 1. Charakterystyka przedsięwzięcia

Otrzymują:

1) Pełnomocnik: Krzysztof Grabicki

Biuro Projektów TRASA sp. z o.o.

Al. Wielkopolska 29/6, 60-606 Poznań

2) strony postępowania na podstawie art. 74 ust. 3 *ustawy oos* zgodnie z art. 49 *ustawy Kpa*

3) a/a

Do wiadomości:

1) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie

ul. Teofila Firlika 20, 71-637 Szczecin

2) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny

ul. Aleja Zdobywców Wału Pomorskiego 54, 78-600 Wałcz

3) Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

Zarząd Zlewni w Piła

ul. Motylewska 7, 64-920 Piła